۷۵۵۹۳ /ت۵۷۶۹۲هـ

شماره .....

تاریخ ۱۳۹۹/۷/-۵

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان حفاظت محیط زیست

دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۷/۲ به پیشنهاد شماره ۹۹۲/۱۰/۶۵۰ مورخ ۱۳۹۹/۲/۲۳ دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و به استناد تبصره (۱) ماده (۱) قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴- تصویب کرد:

۱- طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی مهران به شرح پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، تعیین می‌شود.

۲- هرگونه عملیات اجرایی در منطقه ویژه اقتصادی یادشده با رعایت کلیه ضوابط و مقررات از جمله ملاحظات زیست محیطی (برنامه مدیریت زیست محیطی) انجام می‌شود.

۳- هرگونه تغییر در کاربری‌های طرح جامع مذکور منوط به تصویب در کارگروه تخصصی شورایعالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی می‌باشد.

۴- دوره بازنگری طرح جامع یادشده (۱۰) سال می‌باشد.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رییس‌جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس‌جمهور، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رییس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رییس‌جمهور، معاونت امور مجلس رییس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

iraneczones.ir

به نام خدا

طرح جامع (راهبردی-ساختاری) منطقه ویژه اقتصادی مهران

(خلاصه مدیریتی)

دفتر هیئت دولت

iraneco2zones.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار ۵

۱)معرفی استان ایلام، شهرستان مهران و منطقه ویژه اقتصادی مهران..... ۷

۲)بررسی و شناخت ویژگی‌های طبیعی منطقه ویژه مهران..... ۱۰

۳)بررسی و شناخت ویژگی‌های محیط اجتماعی منطقه.. ..... ۱۶

۴) تدوین چشم انداز، اهداف و راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی مهران.. ..... ۲۰

۵)بررسی فرصتها و پتانسیل های اقتصادی و بازار های تجاری پیرامونی در رابطه با موضوع برنامه ریزی توسعه منطقه ویژه اقتصادی

مهران..... ۲۳

۶)شناسایی و اولویت بندی طرح های سرمایه گذاری واجد شرایط سرمایه گذاری در منطقه.. ..... ۳۴

۷)جانمایی و تدقیق کاربری‌های پیشنهادی منطقه ویژه اقتصادی ۳۵

۸)جانمایی و تدقیق صنایع پیشنهادی در منطقه ویژه اقتصادی..... ۳۸

۹)بررسی میزان آب، برق و سوخت منطقه ویژه اقتصادی مهران..... ۴۰

۱۰)تبیین ویژگی‌های اقتصادی طرح ۴۲

۱۱)آثار جانبی (آثار خارجی و القایی مثبت) منطقه ویژه اقتصادی مهران..... ۴۵

دفتر هیئت دولت

iraneconomyzones.ir

فهرست جداول

جدول ۱ - تعداد شهرها، دهستان‌ها و آبادی‌های شهرستان به تفکیک بخش..... ۸

جدول ۲ - جمعیت و تعداد خانوار شهرستان مهران به تفکیک نقاط شهری و روستایی..... ۱۶

جدول ۳- توزیع شاغلان ۱۰ ساله و بیش تر استان برحسب سه بخش عمده فعالیت اقتصادی (درصد)..... ۱۸

جدول ۴- جدول اهداف خاص توسعه منطقه..... ۲۱

جدول ۵- جدول راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی در بعد کارکردی..... ۲۲

جدول ۶- جدول راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی در بعد کالبدی..... ۲۲

جدول ۷- پیشنهادات کلی فعالیت‌های قابل بارگذاری در بخش کشاورزی..... ۲۶

جدول ۸- پیشنهادات کلی فعالیت‌های قابل بارگذاری در بخش خدمات..... ۲۸

جدول ۹- پیشنهادات بارگذاری فعالیت‌ها در بخش معدن..... ۳۰

جدول ۱۰- پیشنهادات بارگذاری فعالیت‌ها در بخش صنعت..... ۳۲

جدول ۱۱- جمع‌بندی کلی پیشنهاد فعالیت‌های قابل بارگذاری در منطقه ویژه اقتصادی مهران..... ۳۳

جدول ۱۲- سهم صنایع پیشنهادی از مجموع بخش صنعتی..... ۳۴

جدول ۱۳- مشخصات کاربریهای پیشنهادی منطقه ویژه اقتصادی مهران..... ۳۶

جدول ۱۴- صنایع پیشنهادی در منطقه ویژه اقتصادی مهران به تفکیک نوع صنعت..... ۳۸

جدول ۱۵- بینی مصرف آب در منطقه ویژه اقتصادی مهران..... ۴۰

جدول ۱۶- میزان برق مصرفی مورد نیاز براساس سرانه مصرف انرژی برق در کشور در دوره ۹۵-۱۳۷۵ و برآورد آن برای منطقه ۴۱

جدول ۱۷- متوسط مصرف گاز در صنایع مختلف..... ۴۲

جدول ۱۸- مساحت‌های کاربری‌های پیشنهادی..... ۴۳

جدول ۱۹- فاکتورهای نهایی ارزیابی پروژه..... ۴۳

جدول ۲۰- آنالیز حساسیت..... ۴۴

دفتر هیئت دولت

فهرست نمودارها

نمودار ۱- هرم سنی - جنسی شهرستان مهران ۱۷

نمودار ۲- توزیع شاغلان ۱۰ ساله و بیش تر استان برحسب سه بخش عمده فعالیت اقتصادی ۱۳۹۵ (درصد) ۱۹

نمودار ۳- تحلیل حساسیت ۳ بعدی ۴۴

نمودار ۴- حوزه مدیریت سازمان توسعه منطقه اقتصادی مهران ۴۵

فهرست نقشه ها

نقشه ۱- استان ایلام به تفکیک شهرستان ۷

نقشه ۲- موقعیت منطقه ویژه مهران در استان ایلام ۹

نقشه ۳- موقعیت منطقه ویژه مهران نسبت به شهر مهران ۹

نقشه ۴- موقعیت استان ایلام در تقسیمات کشوری ۱۰

نقشه ۵- موقعیت مهران در استان ایلام ۱۰

نقشه ۶- موقعیت شهرستان مهران در استان ایلام ۱۱

نقشه ۷- طبقات ارتفاعی منطقه ویژه اقتصادی مهران ۱۲

نقشه ۸- طبقات شیب محدوده مطالعاتی ۱۳

نقشه ۹- جهات شیب منطقه ویژه اقتصادی مهران ۱۴

نقشه ۱۰- رتبه بندی آبراههای منطقه ویژه مهران ۱۵

نقشه ۱۱- تیپ اراضی منطقه ویژه مهران ۱۶

نقشه ۱۲- زون بندی (پهنه بندی) کار بری‌های سایت منطقه ویژه اقتصادی مهران ۳۷

نقشه ۱۳- کاربری پیشنهادی در سایت منطقه ویژه اقتصادی مهران (به تفکیک نوع صنایع مستقر) ۳۹

دفتر هیئت دولت

پیشگفتار

مناطق ویژه اقتصادی به عنوان یک مکانیزم مهم برای توسعه تجارت، سرمایه‌گذاری، ایجاد اشتغال، ارتقای توسعه منطقه‌ای، افزایش درآمد ارزی، بهبود صادرات و انتقال فن‌آوری و تکنولوژی شناخته شده‌اند. در بسیاری از کشورها این مناطق به عنوان موتورهای محرک توسعه عمل نموده‌اند. مناطق ویژه اقتصادی، منطقه حراست شده‌ای هستند که در مبادی ورودی کشور با محدوده‌های گمرکی تأسیس می‌شود و هدف از ایجاد آن‌ها پشتیبانی از تولیدات داخلی و توسعه صادرات غیرنفتی و ایجاد تحرک در اقتصادهای منطقه‌ای پیش بینی شده است. منطقه‌ویژه اقتصادی از شمول مقررات جاری عمومی کشور متبوع، خارج است و با استفاده از مزایایی مانند بخشودگی مالیاتی و عوارض گمرکی و معافیت از مقررات ویژه صادرات و واردات با جذب سرمایه و تکنولوژی مدرن، امکان کسب درآمدهای ارزی را فراهم می‌آورد.

به طور کلی مناطق ویژه اقتصادی با اهداف عام پشتیبانی از فعالیت‌های اقتصادی و برقراری ارتباط تجاری بین المللی و تحرک در اقتصاد منطقه‌ای و تولید و پردازش کالا، انتقال فن‌آوری، صادرات غیرنفتی، ایجاد اشتغال مولد و جلب و تشویق سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، صادرات مجدد، عبور خارجی(ترانزیت) و انتقال کالا (ترانشیب) تشکیل می‌شوند. به طور خاص، تشکیل منطقه ویژه اقتصادی مهران با اهداف ایجاد زمینه‌های مناسب سرمایه‌گذاری در استان ایلام، توسعه صنعتی استان، گسترش رابطه اقتصادی با کشور عراق در دستور کار قرار گرفته است که در این میان به دلیل بالا بودن ظرفیت خروجی مهران در فعالیت‌های اقتصادی منطقه و همجواری شهرستان مهران با کشور عراق، مهم‌ترین هدف ایجاد این منطقه اقتصادی افزایش فعالیت‌های اقتصادی در منطقه و کشور عراق می باشد.

ضرورت تشکیل منطقه ویژه اقتصادی مهران به شکل خاص از دو منظر قابل بررسی است:

از منظر مناسبات درونی، استان ایلام با وجود بهره‌مندی از امکانات بالقوه جغرافیایی، اقتصادی و بازرگانی یکی از استان‌های توسعه‌نیافته کشور می‌باشد و در نظام اقتصادی کشور نقش مناسبی ندارد، و این امر رشد و توسعه پایدار کشور را که در گرو پایداری رشد و توسعه در کلیه مناطق کشور می‌باشد را تحت الشعاع قرار داده است. از این رو ایجاد محرک‌ها و مشوق‌هایی در جهت فعال سازی استان در نظام اقتصادی و سازمان فضایی کشور می‌تواند در خروج منطقه از چرخه شوم محرومیت، عدم تخصیص بهینه منابع و در نتیجه محرومیت بیشتر مؤثر باشد.

از منظر مناسبات بیرونی استان ایلام بیشترین مرز زمینی با کشور عراق را داراست و فاصله مرز زمینی این استان (مهران) تا مرکز عراق کمترین فاصله در میان مبادی خروجی کشور می‌باشد، از این رو فعال سازی مرز با استفاده از فعالیت‌های اقتصادی از یک سو و گسترش روابط اقتصادی با کشور عراق و به‌تبع آن افزایش امنیت مرزهای کشور را سبب می‌شود، از دیگرسو فرصت استفاده از بازارهای بکر عراق را برای فعالین اقتصادی کشور هموار می‌سازد.

منطقه ویژه اقتصادی مهران در زمینه‌های صنعت، حمل و نقل و بازرگانی می‌تواند نقش آفرین باشد. با توجه به آن‌که بخشی از فعالیت‌های اقتصادی استان ایلام به فعالیت تجارت خارجی با محوریّت منطقه ویژه مهران متکی است، می‌توان عنوان نمود

دفتر هیئت دولت

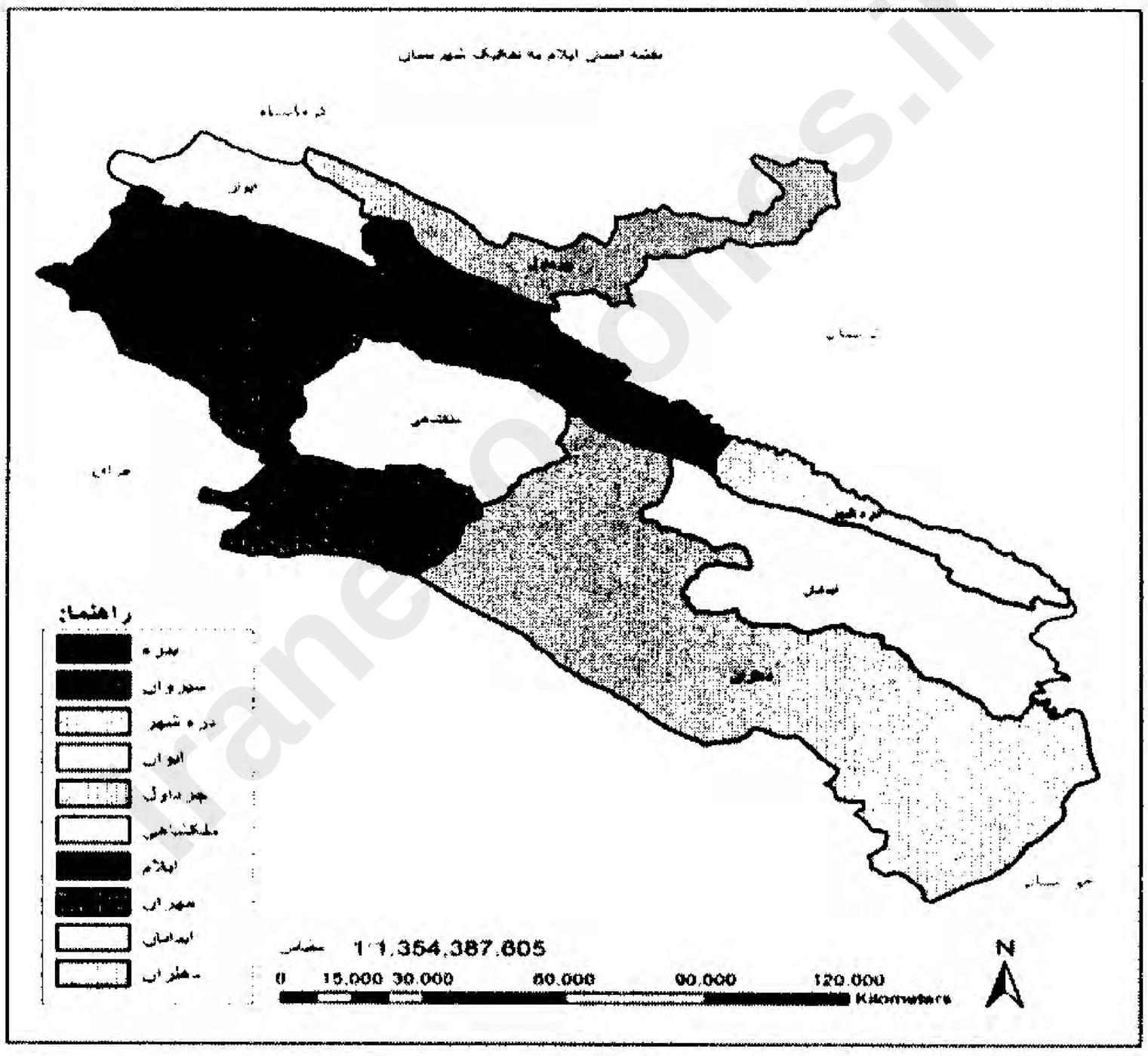
که منطقه ویژه اقتصادی می‌بایست از منظر ماهیت و نقش در استان با تأمل فراوان دیده شود و بالأخص از منظر اقتصادی جایگاه آن در توسعه منطقه‌ای و پیوند با اقتصاد استان به‌طور دقیق شناخته شود و بستری برای توسعه بیشتر در استان ایلام باشد. سابقه‌ی تاریخی بازرگانی و تجارت در مرز مهران و تبدیل شدن به مهم‌ترین کانون تبادل زائران بین دو کشور عراق و ایران گواه بر جایگاه ارزشمند بین‌المللی شهرستان مهران است. زمین مکان یابی شده به منظور احداث منطقه ویژه اقتصادی مهران با مساحتی بالغ بر ۸۲۰/۵ هکتار درمحدوده جغرافیایی شهرستان مهران در ۸۷ کیلومتری جنوب غربی شهر ایلام در استان ایلام واقع شده است و اکنون تنها منطقه ویژه اقتصادی این استان می‌باشد. منطقه ویژه مهران به جهت برقراری ارتباط با کشور عراق به منظور تولید، صادرات و ترانزیت کالا موقعیتی ممتاز و منحصر به‌فرد داشته و قادر است نقش تعیین کننده‌ای در اقتصاد کلان کشور ایفا نماید.

مطالعات برنامه ریزی و تهیه طرح راهبردی و جامع منطقه ویژه اقتصادی مهران به عنوان یکی از طرح‌های محرک توسعه استان از تیر ماه ۱۳۹۰ در دستور کار مهندسین مشاور شهریگ قرار گرفت. این طرح در جوار نقطه تماس مرزی ایران و عراق در شهرستان مهران مکان یابی شده که مطالعات راهبردی و جامع آن پس از تهیه توسط شرکت مهندسی مشاور شهریگ در جلسه موخ ۱۳۹۲/۹/۲۶ شورای پژوهشی دبیرخانه مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی به تصویب رسید. با توجه به تغییر شرح خدمات طرح‌های جامع ساختاری- راهبردی مناطق ویژه اقتصادی از سال ۱۳۹۶ و نیاز به بروزرسانی مطابق با شرح خدمات جدید و مبتنی بر آمار و تحلیل‌های روزآمد، مطالعات بروزرسانی آن مجدداً در بهار سال ۱۳۹۸ در دستور کار شرکت مهندسی مشاور شهریگ قرار گرفت. مطالعات در سه مرحله انجام می‌شود: در مرحله اول؛ مطالعات مقدماتی و تدوین چشم انداز منطقه، در مرحله دوم؛ مطالعات حوزه راهبردی (شناخت وضع موجود) و در مرحله سوم هم تجزیه و تحلیل، ارزیابی، تلفیق مطالعات و پیشنهادات انجام می گیرد. طرح جامع منطقه ویژه پس از طرح در جلسات مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۲ و تأیید اصلاحات در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۸ توسط شورای پژوهشی دبیرخانه مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی به تصویب این شورا رسید و سپس در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۹ کارگروه تخصصی دبیرخانه مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی پس از بحث و تبادل نظر به تصویب اعضای محترم کارگروه رسید.

دفتر هیئت دولت

۱) معرفی استان ایلام، شهرستان مهران و منطقه ویژه اقتصادی مهران

استان ایلام با ۲۰،۱۰۶ کیلومترمربع حدود ۱/۲ درصد مساحت کل کشور را تشکیل می‌دهد، این استان در غرب سلسله جبال زاگرس بین ۳۲ درجه و ۰۳ دقیقه تا ۳۴ درجه و ۰۲ دقیقه عرض شمالی و۴۵ درجه و ۴۰ دقیقه تا ۴۸ درجه و۰۳ دقیقه طول شرقی درگوشه غربی کشور قرارگرفته است. استان ایلام این استان از جنوب با استان خوزستان، از شرق با استان لرستان، از شمال با استان کرمانشاه و از سمت غرب با ۴۲۵ ک،یلومتر مرز مشترک با کشورعراق همجوار است، براساس آخرین تقسیمات کشوری درسال ۱۳۹۵، استان ایلام با ۵۸۰،۱۵۸ نفر جمعیت مشتمل بر ده شهرستان، ۲۷ بخش، ۲۵ شهر، ۴۹ دهستان و۶۷۶ آبادی دارای سکنه بوده است. شهرستان‌های استان ایلام شامل: آبدانان، ایلام، ایوان، بدره، چرداول، دره شهر، دهلران، سیروان، ملکشاهی و مهران می‌باشند و مرکز استان شهر ایلام است.

نقشه ۱- استان ایلام به تفکیک شهرستان

- **ویژگی‌های کلی شهرستان مهران**

شهرستان مهران در ۸۵ کیلومتری جنوب غربی شهر ایلام واقع شده است. مهران بخشی از مناطق گرمسیری استان ایلام محسوب می شود. در جنگ هشت ساله بین ایران و عراق، این شهر دو روز قبل از هجوم سراسری ارتش عراق یعنی ۲۹ شهریور ماه ۱۳۵۹ اشغال شد. ۱۰ تیر ماه ۱۳۶۵ سالروز آزاد سازی این شهر است. مهران به ۴ قسمت فرخ‌آباد، هرمز آباد،

دفتر هیئت دولت

رستم‌آباد و بهین و بهروزان تقسیم می‌شود. مهران در گذشته منصورآباد نام داشته‌است و در سال ۱۳۰۹ با تصویب فرهنگستان زبان فارسی به نام مهران نامگذاری شد.

مرکز این شهرستان، شهر مهران است که در ساحل چپ رودخانه کنجانچم واقع شده است و حدود ۱۲ کیلومتر تا نقطه صفر مرزی فاصله دارد. در بخش مرکزی مهران، مخازن نفت وگاز طبیعی کشف، و چاه‌هایی در آن حفر گردیده است. دشت‌های مهران به خاطر پیوستگی کوه و دشت با یکدیگر، دارای اهمیت سوق الجیشی و تاریخی است.

این شهرستان دارای دو بخش مهران و صالح آباد می‌باشد. بخش صالح‌آباد در دشت نسبتاً وسیع هیژدانه واقع شده است و در سال‌های پر باران یکی از مناطق حاصل‌خیز استان محسوب می‌شود.

جدول۱ - تعداد شهرها، دهستان‌ها و آبادی‌های شهرستان به تفکیک بخش

بخش	شهر	دهستان	کل آبادی‌ها
کل شهرستان	۲	۲	۱۰۴
مرکزی	۱	۱	۵۱
صالح آباد	۱	۱	۵۳

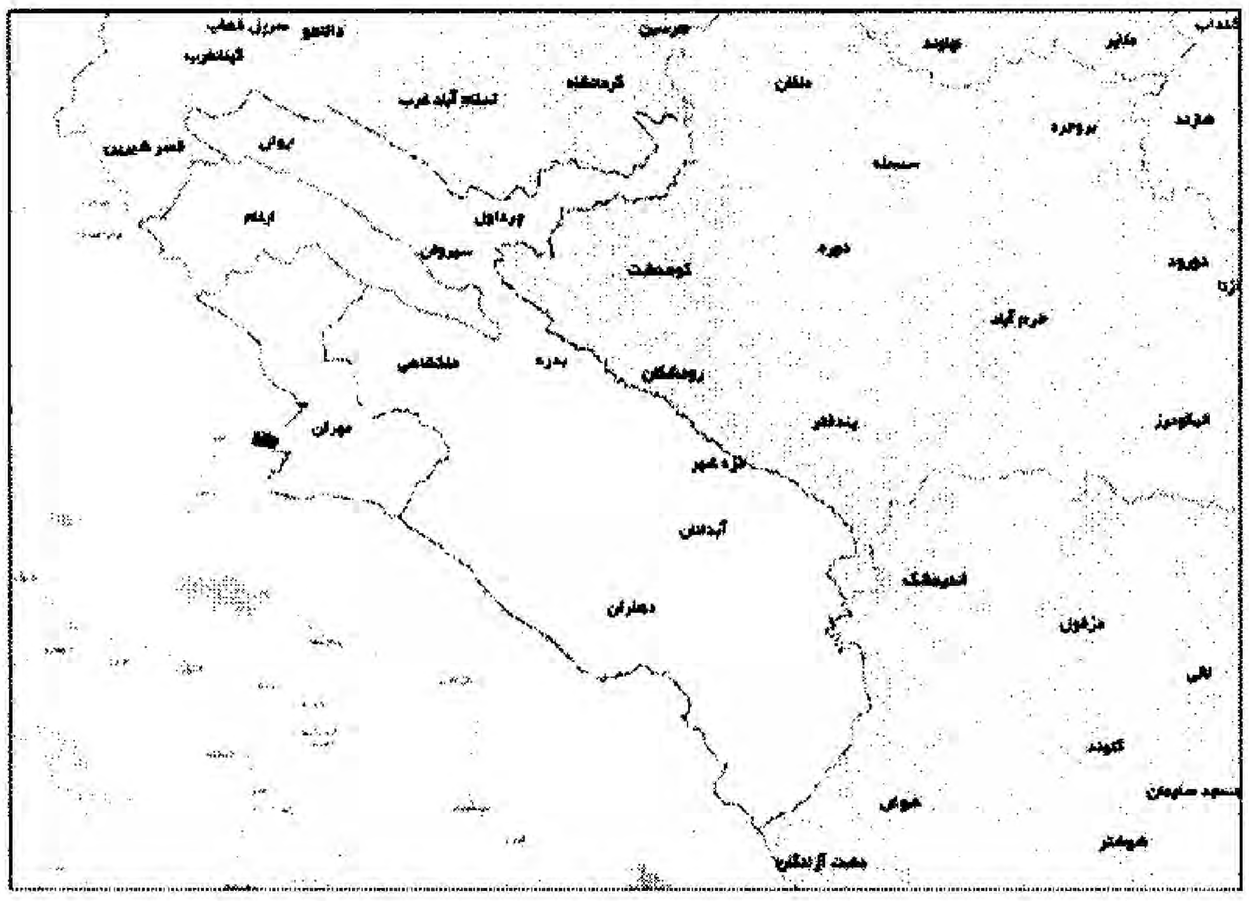
سالنامه آماری استان ایلام (۱۳۹۵)

❖ معرفی منطقه ویژه اقتصادی مهران

محدوده طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی مهران با مساحت حدود ۸۲۰/۵ هکتار در غرب استان ایلام و ۱۲ کیلومتری جنوب غرب شهر مهران قرار گرفته است. این محدوده مطالعاتی شامل؛ مناطقی از بخش مرکزی شهرستان مهران به مرکزیت شهر مهران می‌باشد. منطقه ویژه اقتصادی مهران از نظر موقعیت جغرافیایی از شمال به روستای بهرام آباد و مرز ایران و عراق در این محدوده، از شرق به جنوب غرب شهر مهران، از جنوب به ارتفاعات کوه قلاویزان و از غرب به بازارچه مرزی مهران و پاسگاه مرزی بهرام آباد و مرز ایران و عراق در این بخش محدود شده است. محدوده مطالعاتی (مرز مستقیم مطالعاتی) در بین طول جغرافیایی ۴۶ درجه، ۲ دقیقه و ۳۲ ثانیه تا ۴۶ درجه، ۹ دقیقه و ۱۳ ثانیه و عرض جغرافیایی ۳۳ درجه، ۳ دقیقه و ۵۷ ثانیه تا ۳۳ درجه، ۷ دقیقه و ۲۶ ثانیه قراردارد.

در نقشه‌های زیر به ترتیب موقعیت منطقه ویژه اقتصادی مهران نسبت به استان ایلام و شهرستان مهران و نقشه پایه محدوده مطالعاتی را نشان می‌دهد. مناطق مسکونی واقع در داخل محدوده مطالعاتی، روستاهای بهرام‌آباد و فیروزآباد، پاسگاه‌های مرزی بهرام‌آباد و گرمیشه، دژبانی سه راهی کربلا و بازارچه مرزی و گمرک مهران می‌باشند. پست‌ترین نقطه آن ۱۰۶ متر از سطح دریاست که در قسمت شمال غربی محدوده مورد مطالعه قرار دارد و مرتفع‌ترین نقطه آن ۲۰۸ متر از سطح دریا است که در ارتفاعات کوه قلاویزان واقع شده است. راه دسترسی به منطقه از طریق شهر مهران و شهرک اسلامیه ممکن می‌باشد.

دفتر هیئت دولت

نقشه ۲- موقعیت منطقه ویژه مهران در استان ایلام

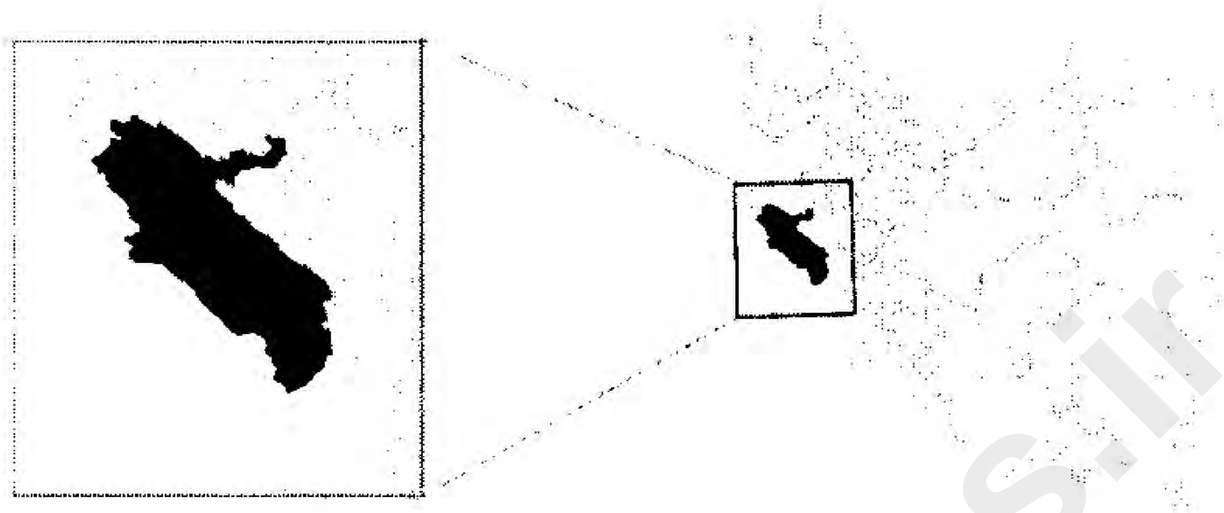

نقشه ۳- موقعیت منطقه ویژه مهران نسبت به شهر مهران

دفتر هیئت دولت

۲) بررسی و شناخت ویژگی‌های طبیعی منطقه ویژه مهران

با عنایت به مقیاس تأثیرگذاری منطقه ویژه اقتصادی در سطوح استان و شهرستان و به‌منظور دستیابی به شناختی جامع از بسترهای حاکم بر پروژه، بررسی ویژگی‌های جغرافیایی، اقلیمی، جمعیتی، اجتماعی و فرهنگی استان ایلام و شهرستان مهران، مورد توجه قرار خواهد گرفت. نقشه های زیر موقعیت استان ایلام در تقسیمات کشوری همچنین موقعیت شهرستان مهران و منطقه ویژه اقتصادی مهران در استان ایلام را نشان می‌دهد:

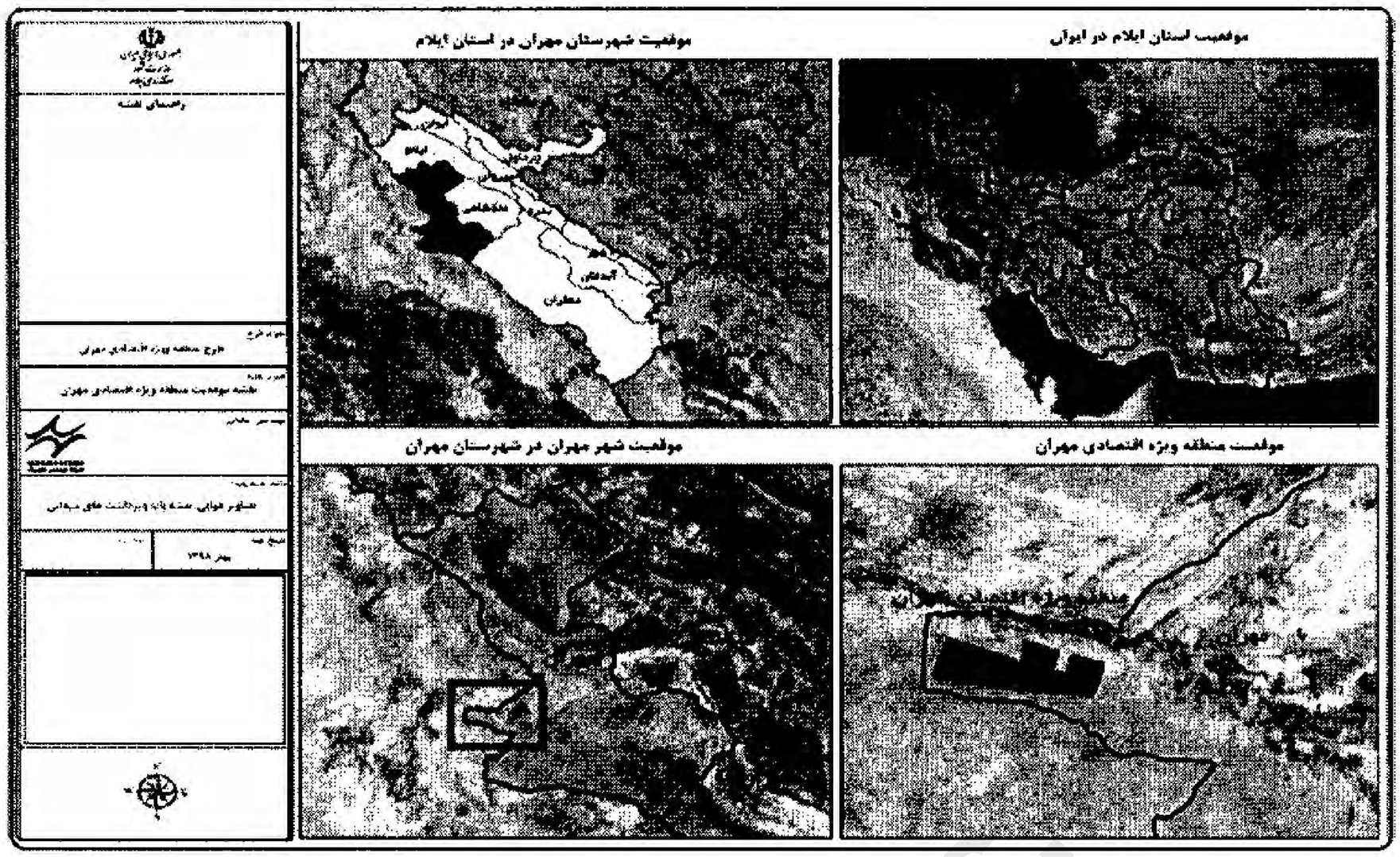

نقشه ٤- موقعیت استان ایلام در تقسیمات کشوری

نقشه ٥- موقعیت مهران در استان ایلام

دفتر هیئت دولت

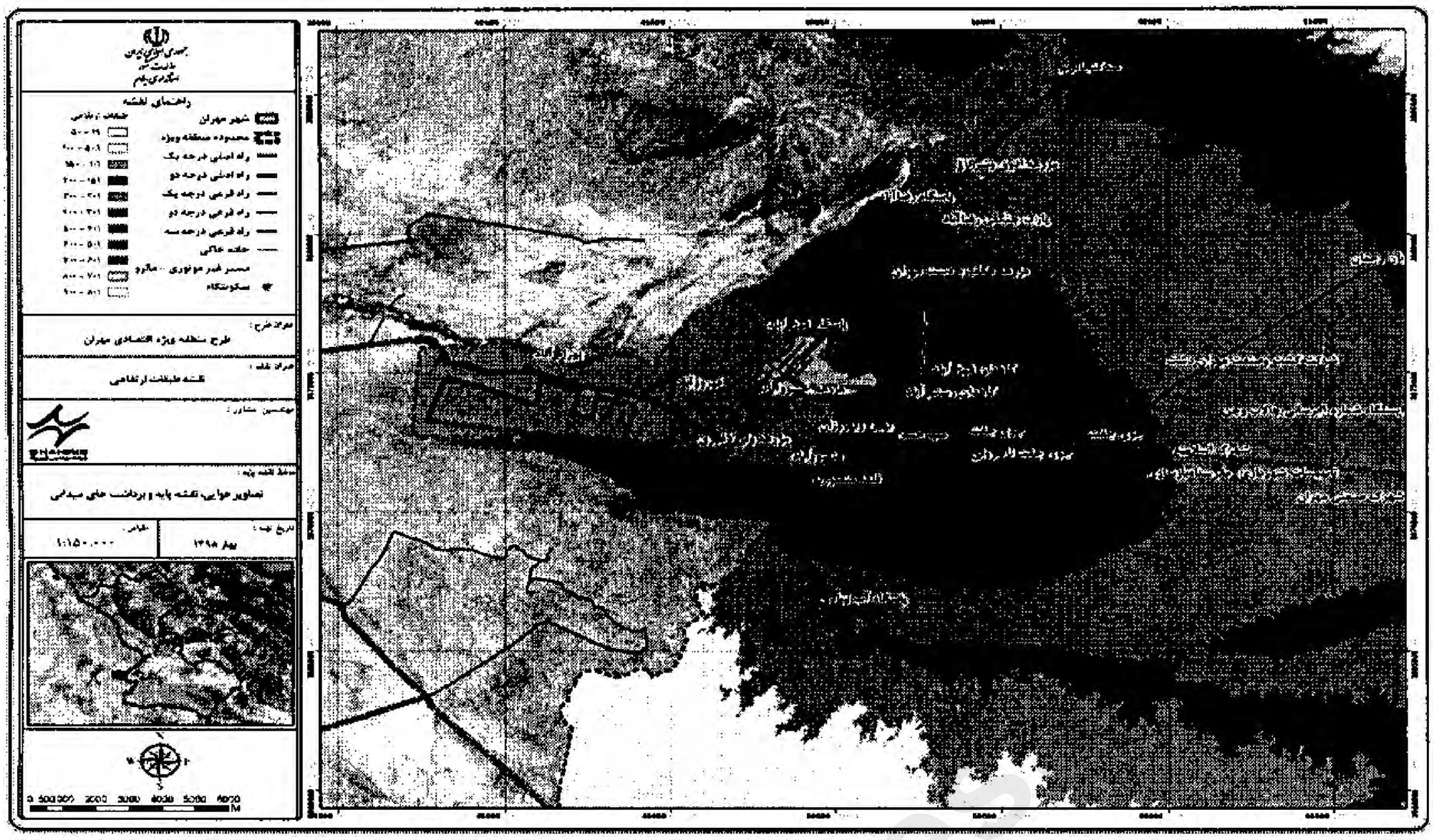

نقشه ٦- موقعیت شهرستان مهران و منطقه ویژه اقتصادی مهران در استان ایلام

❖ طبقات ارتفاعی

در بررسی طبقات ارتفاعی، منطقه ویژه اقتصادی مهران و محدوده آن به ۱۱ طبقه تقسیم شده که هر طبقه، اختلاف ارتفاعی معادل ۱۰ متر را نشان می‌دهد. اختلاف ارتفاع بالاترین و پایین‌ترین نقطه در منطقه مطالعاتی، ۱۰۲ متر است. بررسی‌ها و مطالعات انجام شده در محدوده مطالعاتی نشان می‌دهد که حداکثر ارتفاع محدوده، ۲۰۸ متر از سطح دریا بوده که در مرز جنوبی محدوده مطالعاتی و در ارتفاعات کوه قلاویزان قرار گرفته است و پست‌ترین نقطه نیز در شمال غربی محدوده مطالعاتی واقع شده و دارای ارتفاعی برابر ۱۰۶ متر از سطح دریا است. ارتفاع با بیشترین فراوانی مربوط به تراز ارتفاعی ۱۳۰-۱۴۰ متر بوده و میانگین وزنی ارتفاع منطقه، ۱۴۷/۵ متر و ارتفاع با فراوانی ۵۰ درصد در محدوده مطالعاتی، ۱۴۹/۳ متر است. در نقشه زیر، طبقات ارتفاعی منطقه ویژه اقتصادی مهران نشان داده شده است.

دفتر هیئت دولت

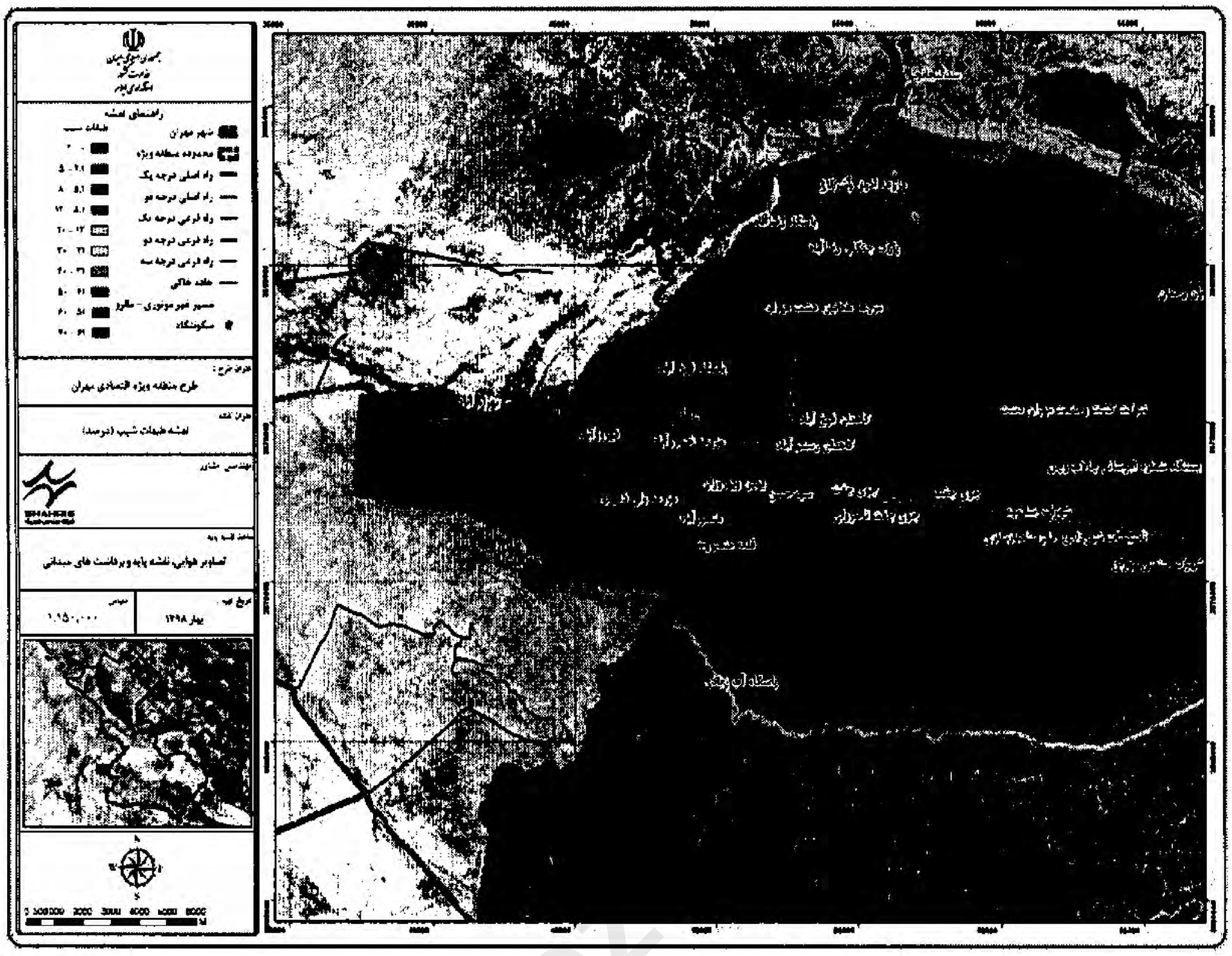

نقشه ۷- طبقات ارتفاعی محدوده مطالعاتی

❖ طبقات شیب منطقه

شیب هر منطقه تأثیر زیادی در چگونگی شدت شکل‌گیری جریان‌های سطحی قبل از رسیدن به شبکه‌های آبراهه‌ای بر روی سطح دامنه‌ها در مناطق پرشیب دارد. شیب محدوده مطالعاتی در ۶ طبقه قرار گرفته و شامل طبقات ۰-۲، ۲-۵، ۵-۸، ۸-۱۲، ۱۲-۲۰، ۲۰-۳۰، ۳۰-۶۰ است. در محدوده مطالعاتی، طبقه شیب ۲۰-۳۰ درصد، کمترین فراوانی شیب در منطقه را دارا بوده و بیشتر در جنوب محدوده مطالعاتی پراکنش دارند و طبقه شیب ۰-۲ درصد بیشترین فراوانی شیب در محدوده را دارا بوده و در شمال محدوده مطالعاتی دیده می‌شوند. شیب متوسط وزنی محدوده مطالعاتی، ۳۳/۹ درصد بوده و شیب با فراوانی ۵۰ درصد، ۴۹/۹ درصد می‌باشد. در نقشه زیر طبقات شیب محدوده مطالعاتی ارائه شده است.

دفتر هیئت دولت

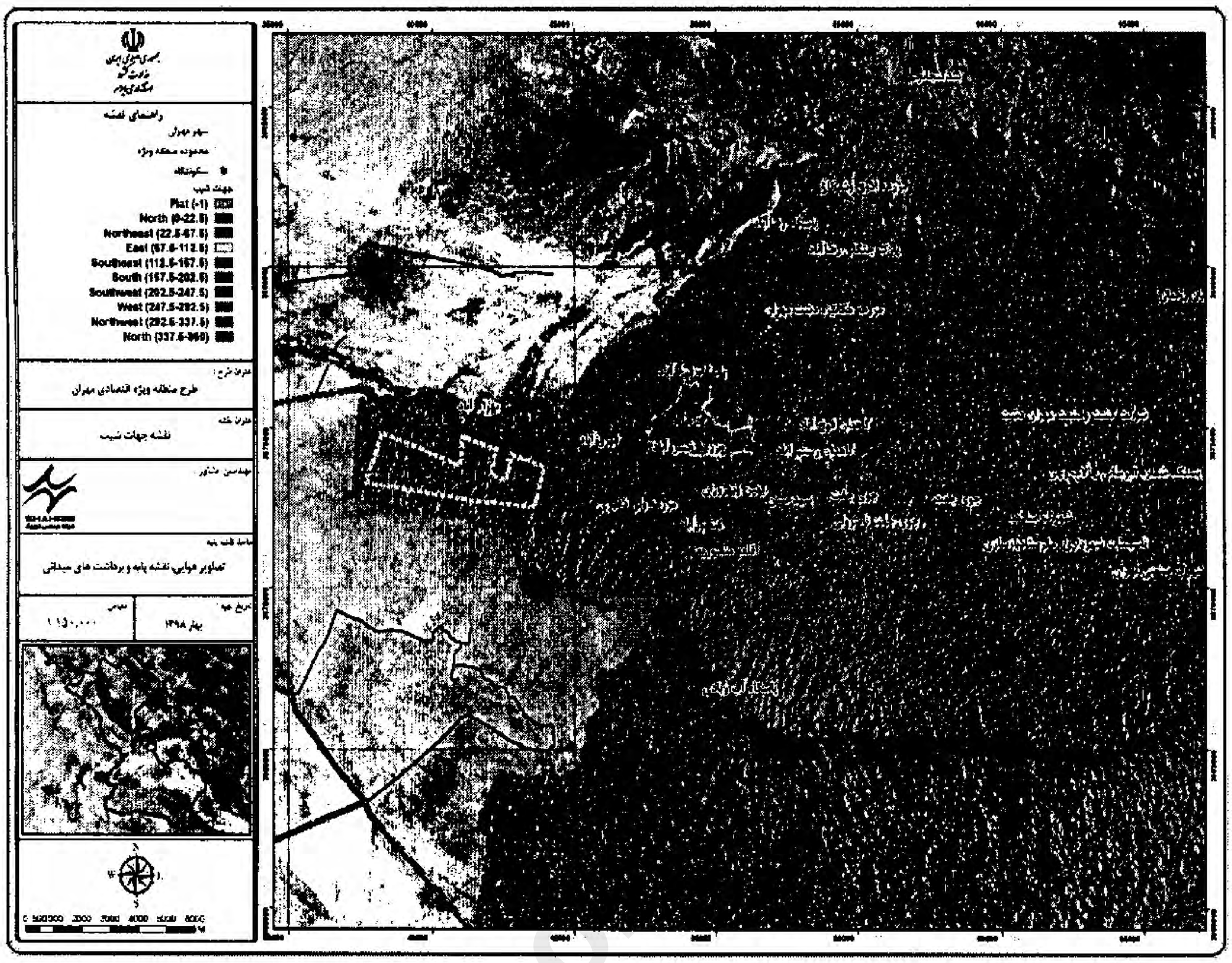

نقشه ۸- طبقات شیب محدوده مطالعاتی

❖ **جهات جغرافیایی**

جهات شیب در محدوده مطالعاتی در ۸ کلاس مورد بررسی قرار گرفته است که در نقشه زیر جهات شیب در منطقه ویژه اقتصادی مهران ارائه شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود توزیع جهات شیب در سطح محدوده به صورت یکنواخت نمی‌باشد و بیشترین فراوانی به میزان ۳۶/۸ درصد مربوط به جهت شمالی بوده و کمترین فراوانی به میزان ۲/۳ درصد مربوط به جهت جنوب شرقی است.

دفتر هیئت دولت

نقشه ۹- جهات شیب محدوده مطالعاتی

❖ بررسی عوامل جغرافیایی محدود کننده توسعه منطقه ویژه اقتصادی مهران

عوامل جغرافیایی محدود کننده توسعه منطقه ویژه اقتصادی مهران، عبارتند از:

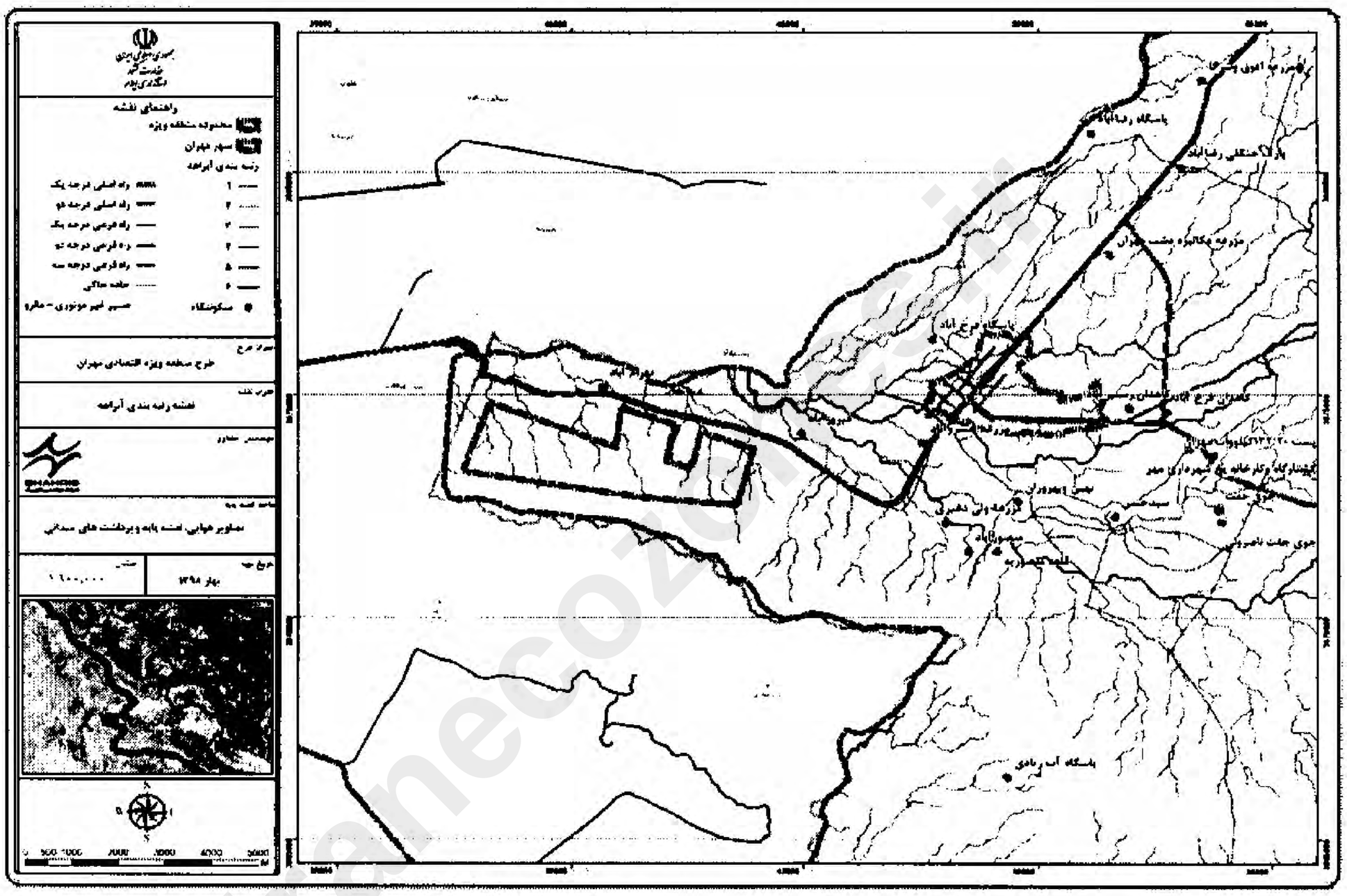
- نمودار آمبروترمیک منطقه نشانگر دوره خشک ۸ تا ۹ ماهه از اواسط اسفندماه تا اواخر آبان‌ماه و دوره مرطوب ۳ تا ۴ ماه از آذر تا اواسط اسفندماه در منطقه است.
- بخش‌های شمال شرق، شمال و شمال غرب محدوده که در واحد زمین‌شناسی کواترنری قرار دارد از نظر حساسیت به فرسایش آبی و بادی در زون خیلی حساس قرار می گیرد.
- بر اساس نقشه پهنه‌بندی خطر نسبی زمین‌لرزه کشور، منطقه در پهنه خطر نسبی متوسط قرار دارد ولی با توجه به زمین‌لرزه‌های ثبت شده در منطقه و اطراف آن، پتانسیل منطقه از نظر زلزله‌خیزی بالا بوده و درجه آن را به متوسط تا زیاد تغییر داده است.
- کاربری فعلی اراضی محدوده، به صورت چراگاه بوده و احتمال آلودگی آن‌ها به مین وجود دارد.

دفتر هیئت دولت

- کیفیت آب‌های سطحی منطقه برای شرب و کشاورزی (به‌جز گیاهان مقاوم به سدیم) نامناسب است.

❖ بررسی آب‌های سطحی

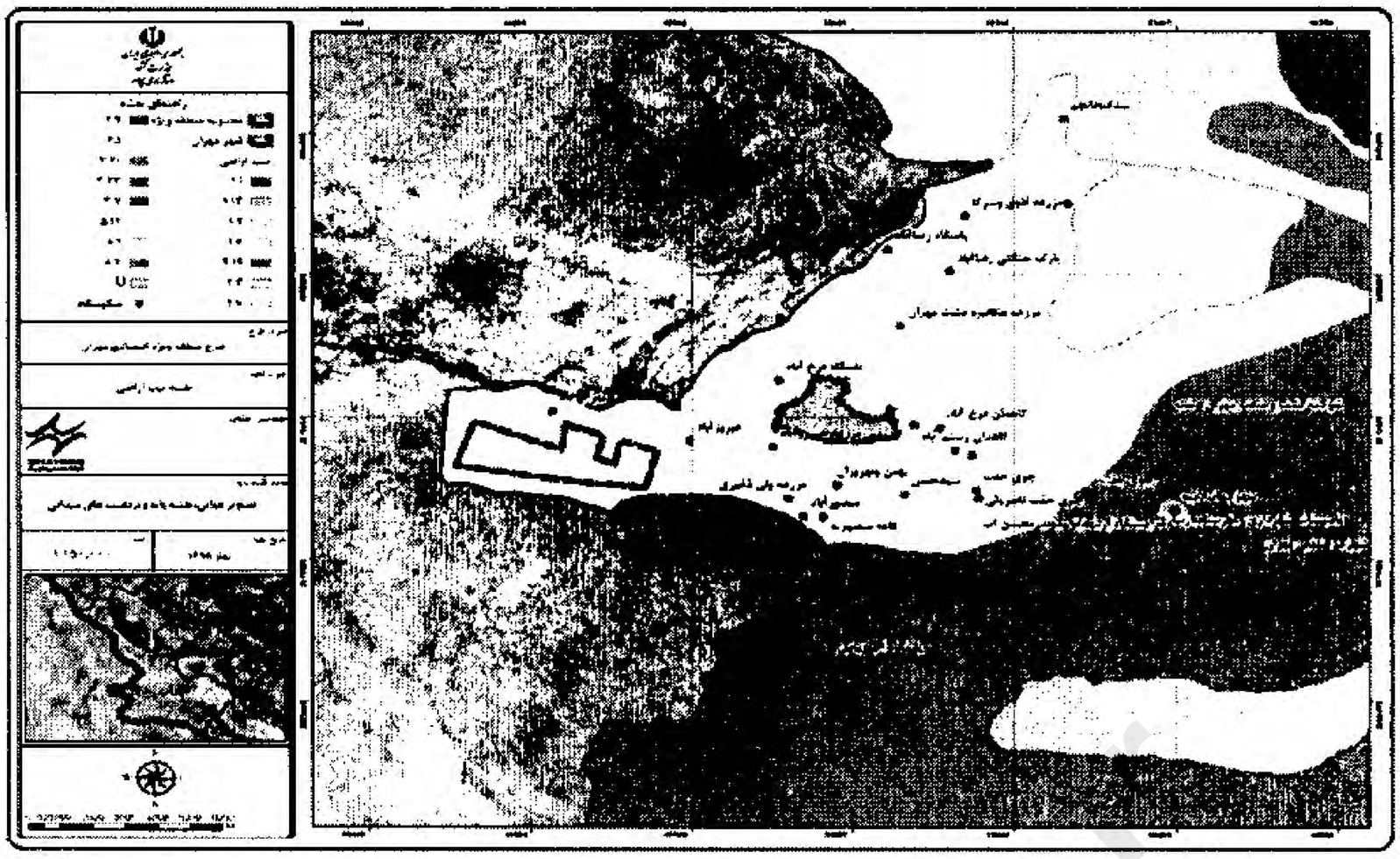
در منطقه ویژه اقتصادی مهران تراکم شبکه آبراهه‌ای در منطقه مورد مطالعه ۱۱/۲ کیلومتر به کیلومتر مربع محاسبه گردیده است. محدوده منطقه ویژه دارای یک رودخانه دائمی به نام بدوله (گاوی) بوده که جهت آن از جنوب شرقی به سمت شمال غربی می‌باشد. چندین رودخانه فصلی دیگر در خارج منطقه طرح به رودخانه گاوی می‌رسند. این رودخانه زهکش اصلی منطقه مورد مطالعه می‌باشد.

نقشه ۱۰- رتبه بندی آبراهه‌های منطقه ویژه مهران

نقشه زیر هم تیپ اراضی محدوده منطقه ویژه اقتصادی مهران را نشان می‌دهد:

دفتر هیئت دولت

نقشه ۱۱- تیپ اراضی منطقه ویژه مهران

۳) بررسی و شناخت ویژگی‌های محیط اجتماعی منطقه

❖ بررسی الگوی پراکنش سکونتگاه‌های شهرستان مهران

- **جمعیت و تعداد خانوار**

بر اساس اطلاعات استخراج شده از سالنامه آماری سال ۱۳۹۵ از کل جمعیت ۲۹،۷۹۷ نفری شهرستان مهران ۱۹،۱۸۶ نفر در نقاط شهری و ۱۰،۵۱۶ نفر در نقاط روستایی و ۹۵ نفر غیر ساکن بوده‌اند.

از کل ۸،۴۷۱ خانوار شهرستان مهران ۵،۴۶۶ خانوار در نقاط شهری و ۲،۹۷۹ خانوار در نقاط روستایی و ۲۶ خانوار غیرساکن بوده‌اند. جدول زیر جمعیت شهرستان مهران را به تفکیک تفکیک نقاط شهری و روستایی نشان می‌دهد.

جدول۲ - جمعیت و تعداد خانوار شهرستان مهران به تفکیک نقاط شهری و روستایی

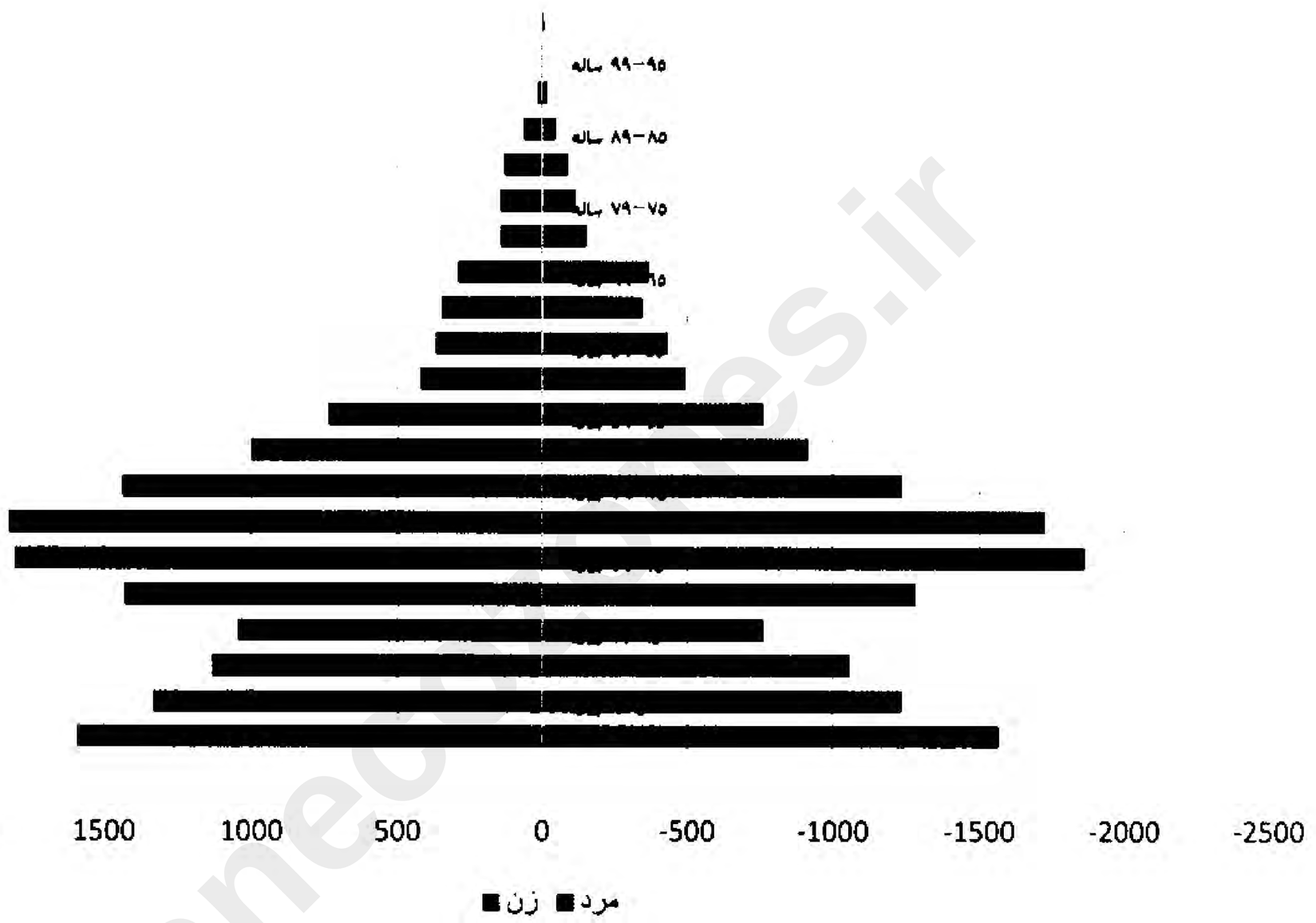
جنس	جمع	ساکن		غیرساکن
		نقاط شهری	نقاط روستایی	
کل جمعیت (مرد و زن)	۲۹،۷۹۷	۱۹،۱۸۶	۱۰،۵۱۶	۹۵
تعداد خانوار	۸،۴۷۱	۵،۴۶۶	۲،۹۷۹	۲۶

سالنامه آماری استان ایلام (۱۳۹۵)

دفتر هیئت دولت

- **گروه‌های سنی**

بر اساس اطلاعات سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، ۵۲/۸ درصد از جمعیت شهرستان مهران در گروه سنی ۲۵-۶۴ ساله قرار دارند. بالاترین درصد به ترتیب مربوط به گروه سنی ۲۹-۲۵ ساله با ۱۲/۳ درصد و گروه سنی ۳۴-۳۰ ساله با ۱۱/۹ درصد می‌باشد. این آمار حاکی از جوان بودن جمعیت این شهرستان است. توجه به نیازهای این جمعیت به خصوص ایجاد فرصت‌های شغلی برای این گروه مسئله‌ای است که حتماً باید مورد توجه مسئولان قرار گیرد. جمعیت شهرستان مهران به تفکیک گروه‌های سنی در جدول آورده شده است.

نمودار ۱- هرم سنی - جنسی شهرستان مهران

- **نسبت جنسی**

بر اساس اطلاعات سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ نسبت جنسی در کل استان ایلام ۱۰۴ بوده است به عبارتی در مقابل هر ۱۰۰ زن در استان ایلام ۱۰۴ مرد وجود داشته، نسبت جنسی در شهرستان مهران در هر دو سرشماری حدود ۱۰۷ بوده است به عبارت دیگر در مقابل هر ۱۰۰ زن ۱۰۷ مرد در این شهرستان زندگی می کنند.

دفتر هیئت دولت

- **وضعیت خانوار**

بر اساس آمار استخراج شده از سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ شهرستان مهران، تعداد کل خانوارهای شهرستان مهران برابر ۸،۴۷۱ خانوار می‌باشد که از این تعداد ۵،۴۶۶ خانوار ساکن در نقاط شهری و ۲،۹۷۹ خانوار ساکن در نقاط روستائی می‌باشند.

- **بعد خانوار**

متوسط بعد خانوار در شهرستان مهران در سال ۱۳۹۵، ۳/۵۲ نفر بوده است.

- **توزیع نسبی شاغلین در بخش‌های مختلف اقتصادی استان ایلام**

جدول و نمودار زیر توزیع شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر را بر حسب سه بخش عمده فعالیت در سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد. بر اساس اطلاعات جدول در استان ایلام بخش خدمات با ۴۸/۳ درصد بیشترین تعداد شاغلان را به خود اختصاص داده است و پس از آن بخش‌های صنعت و کشاورزی با ۲۷/۲ درصد و ۲۴/۵ درصد قرار دارند. چنانکه انتظار می‌رود سهم بخش‌های خدمات و صنعت در اشتغال شهری بیشتر از سهم متناظر آن‌ها در اشتغال روستایی است و سهم بخش کشاورزی در اشتغال روستایی بیشتر از سهم آن در اشتغال شهری است.

جدول ۳- توزیع شاغلان ۱۰ ساله و بیش تر استان برحسب سه بخش عمده فعالیت اقتصادی (درصد)

بخش‌های عمده فعالیت	کل	شهری	روستایی
کشاورزی	۲۴/۵	۶/۸	۵۳/۷
صنعت	۲۷/۲	۲۸/۹	۲۴/۳
خدمات	۴۸/۳	۶۴/۲	۲۲

سرشماری عمومی نفوس و مسکن (۱۳۹۵)

دفتر هیئت دولت

iraneco24.ir

نمودار ۲- توزیع شاغلان ۱۰ ساله و بیش تر استان ایلام برحسب سه بخش عمده فعالیت اقتصادی در سال ۱۳۹۵ (درصد)

در شهرستان مهران فعالیت‌های "کشاورزی، شکار و جنگلداری"، "اداره امور عمومی، دفاع و تأمین اجتماعی"،"حمل و نقل و انبارداری"، " ساختمان" و" آموزش" سهم بیشتری از اشتغال دارند. این موضوع نشان‌دهنده اهمیت بخش‌های کشاورزی، خدمات و بازرگانی در اقتصاد شهرستان مهران می باشد.

دفتر هیئت دولت

irancozones.ir

٤) تدوین چشم انداز، اهداف و راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی مهران

- **بیانیه چشم انداز بلند مدت و اولیه منطقه**

○ **منطقه پشتیبان:** فراهم آوردن پهنه‌ها، انبارها و زیرساخت‌های لازم برای گسترش رابطه بازرگانی ایران با همسایگان غربی و جنوب غربی خود به ویژه کشور عراق و اتصال به کریدورهای ترانزیتی؛
○ **منطقه صنایع صادراتی:** فراهم آوردن پهنه‌ها، امکانات زیرساختی برای گسترش صنایع صادراتی و ایجاد خوشه‌های صنعتی در زمینه صنایع تبدیلی(کشاورزی، دامداری، منسوجات)، صنایع ساختمانی و کانی غیرفلزی برای گسترش صادرات به کشورهای حوزه غرب به‌ویژه به کشور عراق و صادراتی شدن غرب ایران، به ویژه استان ایلام؛
○ **منطقه انرژی:** فراهم آوردن پهنه‌ها و امکانات زیرساختی برای استقرار صنایع پایین دستی نفت و گاز؛ تأمین برق و صادرات برق.

- **اهداف**

الف) اهداف عام

اهداف عام منطقه ویژه با توجه به اهداف کلان ملی که در قانون تشکیل مناطق ویژه اقتصادی و نیز برخی طرح‌های بزرگ مقیاس ملی متجلی شده تدوین شده اند و به شرح زیر می باشند:

- همراهی پویایی و رونق اقتصادی و حفظ محیط زیست، تقویت مشارکت اجتماعی؛
- دست‌یابی به رفاه و سلامت اجتماعی، حفظ و ارتقاء هویت فرهنگی برای تحقق توسعه پایدار؛
- پیوند و تعامل با سرزمین اصلی به ویژه استان ایلام برای ایجاد قطب توسعه با شهر مهران و استان ایلام؛
- ساماندهی به کالبد و فراهم‌آوردن کارکرد در خور عصر اطلاعات و جهانی‌شدن اقتصاد برای جلب و جذب سرمایه‌گذاران خارجی، در جهت تعامل مثبت با اقتصاد جهانی؛
- پیوند و مشارکت فعال با مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ایران و احراز جایگاه و عملکرد ویژه و مکمل بین آن‌ها؛
- توسعه زیرساخت‌ها و شبکه‌های ارتباطی حقیقی و مجازی به عنوان شرط مقدم شکل‌گیری منطقه ویژه مهران، در جهت حفظ و ارتقای موقعیت برتر ارتباطی این منطقه در حوزه‌های ملی و فراملی؛
- ساماندهی به محیط نوآوری با تأسیس خوشه صنعتی و ارتباط آن از طریق خدمات مولد به در جهت توسعه اقتصاد دانش بنیان.

ب) اهداف خاص

اهداف خاص منطقه ویژه اقتصادی مهران مبتنی بر عوامل و زمینه‌های مؤثر بر تدوین چشم انداز به شرح زیر قابل بازیابی است:

دفتر هیئت دولت

جدول ٤- جدول اهداف خاص توسعه منطقه

زمینه موضوعی	هدف
اهداف مربوط به طرف عرضه	هدف ۱- ایجاد دسترسی مناسب به زمین و نیروی کار و مواد اولیه هدف ۲- کاستن از هزینه‌های مالیاتی و گمرکی هدف ۳- کاستن از هزینه‌های معاملاتی هدف ۴- تقویت کادر مدیریتی و استفاده از نیروهای زبده
اهداف مربوط به طرف تقاضا	هدف ۱- دسترسی مناسب به بازار هدف ۲- بازاریابی سنجیده فضا هدف ۳- اتصال به کریدورهای ترانزیتی(شمال- جنوب و شرق- غرب) در جهت گسترش رابطه بازرگانی ایران با همسایگان شمالی و شرقی ایران و کشورهای شرق و شرق دور با کشورهای غربی و جنوب غربی ایران از طریق گذرگاه‌های آسیایی
اهداف مربوط عوامل پشتیبان	هدف ۱- آماده سازی زیرساخت‌های مناسب هدف ۲- ایجاد دسترسی به شبکه ارتباطی و اطلاعاتی پیشرفته راه دور هدف ۳- ایجاد تسهیلات رفاهی چون مسکن، بیمارستان، دانشگاه و غیره
اهداف مربوط به مکان‌یابی	هدف ۱- شناسایی صحیح فعالیت‌های اصلی و فرعی در پیوند با سرزمین‌ها هدف ۲- جانمایی مناسب فعالیت‌ها در درون منطقه هدف ۳- ایجاد محیط دلپذیر براساس اصول بازاریابی فضا

❖ **راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی**

به طور کلی یک نظام جامع هدایت و کنترل هنگامی کامل و جامع ارزیابی می‌شود که در هر دو زمینه ظرف و محتوا به ارایه راهکار بپردازد. ظرف و محتوا در نظام شکل گیری منطقه ویژه اقتصادی مهران شامل نظام کالبدی و نظام کارکردی منطقه می‌باشد. از این رو راهبردهای منطقه ویژه مهران در دو دسته کالبدی و کارکردی ارایه شده است:

- **الف) راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی در بعد کارکردی:**

راهبردهای مرتبط در بعد کارکردی بر اساس موضوعات راهبردی چشم انداز شامل منطقه انرژی، منطقه پشتیبان و منطقه صادراتی تدوین شده است:

دفتر هیئت دولت

جدول ۵- جدول راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی در بعد کارکردی

زمینه موضوعی	راهبرد
منطقه انرژی	☐ تخصیص بخشی از زمین‌های منطقه به‌منظور احداث پهنه انرژی ☐ استقرار صنایع پایین دستی نفت و گاز در محدوده
منطقه صادراتی	☐ تأمین الزامات عملکردی منطقه ویژه با توجه به نقش آن در سطح منطقه و تعامل با کشورهای منطقه ☐ تعریف ساز و کارهایی برای صادراتی شدن صنایع و تعریف منطقه ویژه به عنوان سرزنجیره صادرات در این حوزه ☐ ایجاد صنایع تبدیلی و تخصصی در زمینه صنایع ☐ تعریف تعامل منطقه ویژه با پس‌کرانه آن به لحاظ کارکردی مانند مناطق حائز اهمیت در تولید محصولات تخصصی منطقه
منطقه پشتیبان	☐ تعامل منطقه ویژه با شهر مهران و استان ایلام و ایجاد مرکز توسعه در غرب کشور ☐ ایجاد سازوکارهای رقابت‌پذیری در منطقه ویژه و ایفای نقشی در خور در تقسیم کار با سایر مناطق آزاد و ویژه کشور ☐ ایجاد هویتی ویژه و منحصر به فرد و ایجاد آوازه و تشخص بخشی به منطقه ☐ تعریف نقش‌ها و عملکرد چندگانه به‌منظور حفظ تنوع محیطی و برخورداری از قابلیت بازخوردپذیری از شرایط ویژه ☐ ایجاد و تقویت سرمایه‌های اجتماعی ☐ تعریف جایگاه منطقه ویژه در شبکه ارتباط منطقه‌ای (کشورهای غرب ایران)

- **ب) راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی در بعد کالبدی**

جدول ٦- جدول راهبردهای منطقه ویژه اقتصادی در بعد کالبدی

زمینه موضوعی	راهبرد
کالبدی	☐ تعریف زیرساخت‌ها و پهنه‌های مرتبط به‌منظور دسترس‌پذیر ساختن منطقه در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای ☐ تبدیل منطقه به سرزنجیره حمل و نقل در حوزه غرب کشور با تعریف پهنه خدمات مولد ☐ ایجاد فعالیت‌های همبسته و مرتبط با هم درون منطقه ویژه ☐ تعریف و ایجاد هویت و خوانایی کالبدی

دفتر هیئت دولت

❖ **تدقیق و تدوین چشم انداز نهایی منطقه ویژه اقتصادی مهران:**

"منطقه ویژه اقتصادی مهران در افق طرح، منطقه ای است برخوردار از کلیه زیرساخت‌ها، در راستای توسعه صنایع، خدمات و فعالیت‌هایی با حداکثر انطباق با ویژگی‌ها و محدودیت‌های شهرستان مهران در زمینه کشاورزی، صنایع پایه، صنایع تبدیلی، تکنولوژی‌ها و فن‌آوری‌های نوین، بازرگانی و تجارت و خدمات برتر، با تقویت نقش باز توزیع صادراتی و وارداتی در منطقه و کشور پیرامون با حداکثر پایداری توسعه در منطقه"

۵) بررسی فرصت‌ها و پتانسیل های اقتصادی و بازار های تجاری پیرامونی در رابطه با موضوع برنامه ریزی توسعه منطقه ویژه اقتصادی مهران

❖ **شناسایی فرصت‌های و قابلیت‌های بخش کشاورزی و صنایع تکمیلی در محدوده مورد مطالعه**

کشاورزی به عنوان بخش اول اقتصاد در استان ایلام از اهمیت خاصی برخوردار است قابلیت بالای خاک برای زراعت (به صورت دیم و آبی) و باغداری، وجود رودخانه‌های متعدد، دسترسی نسبتاً آسان به آب‌های زیرزمینی، بارندگی نسبتاً مناسب سالانه در بخش‌های شرقی و مرکزی استان و... را می‌توان از مهم‌ترین استعدادهای بخش کشاورزی دانست. اهمیت فعالیت‌های کشاورزی در سطح استان و ضرورت حفاظت از آن‌ها قابل توجه است.

در پیرامون شهر مهران (شمال و شمال غرب شهر) زراعت آبی وجود دارد و در بقیه ناحیه شمال استان نیز زراعت (عمدتاً دیم) گسترده است. همچنین در نواحی شمالی استان ایلام قابلیت جنگل وجود دارد که در شهرستان مهران این قابلیت موجود نیست.

مهم‌ترین فرصت‌ها و قابلیت‌های قابلیت‌های بخش کشاورزی و صنایع تکمیلی در محدوده مورد مطالعه به شرح زیر است:

- اقلیم مناسب (آب و هوا، خاک و منابع آب) استان برای فعالیت‌های کشاورزی؛
- وضعیت مناسب کشاورزی در اقتصاد استان؛
- سهم مناسب استان از تولید گندم و جو، جالیز و صیفی در کشور؛
- رشد قابل توجه استفاده از ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی در استان؛
- وجود عناصر طبیعی با ارزش و محیط متنوع روستایی برای استفاده از توسعه الگوهای متنوع فعالیت گردشگری چون گردشگری روستایی، گردشگری فراغتی، تفریحی و درمانی؛
- قابلیت کشاورزی استان برای توسعه صنایع جانبی، تکمیلی (صنایع پسین و پیشین)؛
- امکان افزایش تولید محصولات از طریق یکپارچه سازی زمین‌های زراعی و تولید اقلام اصلاح شده؛
- نوین سازی واحدهای بهره‌برداری و بزرگ مقیاس نمودن اراضی کشاورزی ؛

دفتر هیئت دولت

- سهم بالای استان ایلام از تعداد انواع دام‌های سبک کشور شامل: گوسفند و بره با سهم ۱۷/۷۸ درصد و و بز و بزغاله با سهم ۲/۰۵ درصد بوده، نشان‌دهنده مزیت قابل توجه استان در تولید انواع دام سبک به خصوص گوسفند و بره در کشور می‌باشد؛
- ترویج روش‌های بیولوژیکی و تلفیقی مبارزه با آفات در سال‌های اخیر؛
- سهم استان از تولید مرغ زنده پرورش یافته با ۱/۴ درصد حدود دو برابر سهم مصرفی استان بر مبنای جمعیت (سهم ۰/۷۳ درصد جمعیت استان) از کشور می‌باشد که نشان‌دهنده قابلیت مناسب پرورش طیور استان می‌باشد؛
- استان ایلام سهم ۱/۵۹ درصدی از تولید آبزی‌پروری و سهم ۱/۶ درصدی از شاغلان این بخش کشور را داشته که نشان‌دهنده ظرفیت مناسب تولیدی استان از این بخش می‌باشد؛
- ساماندهی خدمات رسانی و پشتیبانی تولید در بخش کشاورزی در دهه اخیر؛
- امکان تولید برخی محصولات کشاورزی با کیفیت مطلوب با هدف صدور به کشورهای منطقه به خصوص کشور عراق؛
- سطح محصولات مزارع آبی و دیم استان ایلام۲۱۳،۰۴۷ هکتار بوده و سهم استان از کل سطح محصولات مزارع آبی کشور ۱/۱۲ درصد و از کل محصولات مزارع دیم کشور ۲/۵۶ درصد و در مجموع سهم استان از محصولات مزارع آبی و دیم کل کشور ۱/۸۱ درصد می‌باشد؛
- سهم شهرستان مهران ۶/۶ درصدی از مساحت اراضی زراعی و ۱۹/۴ درصدی از مساحت اراضی باغ و قلمستان استان ایلام می‌باشد؛
- سهم مناسب تولید شهرستان مهران از بعضی محصولات کشاورزی مانند گندم، یونجه خشک، درت علوفه ای و کلزا از کل تولید استان ایلام؛
- جایگاه مناسب آبزی پروری استان ایلام با میزان تولید ۷،۳۲۵ تن و سهم ۱/۵۹ درصدی از کشور؛
- بر مبنای شاخص ضریب مکانی (LQ) در بخش دامداری و جنگلداری استان ایلام دارای مزیت نسبی بوده است و همچنین این استان در تولید دام سنتی در بخش دامداری دارای مزیت می‌باشد. علاوه بر این استان ایلام در دامداری و جنگلداری نسبت به استان‌های غرب کشور دارای مزیت نسبی بوده است؛
- وجود اقلیم متنوع و مناسب جهت کشت انواع محصولات زراعی و باغی؛
- تنوع اکولوژیکی و پوشش گیاهی در عرصه‌های مرتعی و جنگلی؛
- وجود رویشگاه‌های طبیعی و مرتعی گیاهان دارویی؛
- فراهم بودن زیر ساخت‌های لازم برای توسعه فعالیت‌های دامی (پرواربندی و پرورش انواع دام)؛
- وجود خاک حاصلخیز و آب با کیفیت در نقاط مختلف به خصوص جنوب استان؛
- امکان صدور خدمات فنی و مهندسی آب و خاک؛
- وجود سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه در بخش دامداری و امکان ایجاد ظرفیت‌های جدید؛

دفتر هیئت دولت

- فراهم بودن زمینه افزایش تولید کودهای شیمیایی، آلی، زیستی، سموم، واکسن‌های دامی و مواد بیولوژیک در داخل کشور؛
- امکان دستیابی به بازارهای منطقه‌ای جهت صادرات محصولات تولیدی؛
- قابلیت تولید و توسعه ماشین‌ها، ادوات و تجهیزات بخش کشاورزی؛
- سابقه فعالیت و زیرساخت‌های بازرگانی در بین تجار فعال درسطح ملی و بین المللی به ویژه در محصولات کشاورزی؛
- قابلیت‌های بالای استقرار واحدهای صنعتی از جمله صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی.

❖ بررسی اولویت‌های بخش کشاورزی و صنایع تکمیلی محدوده مورد مطالعه در بخش‌های مرتبط در سطح ملی و بین المللی

با توجه به بررسی‌هایی که در رابطه با بررسی اجمالی بخش کشاورزی مورد بررسی قرار گرفت اولویت‌های این بخش به شرح زیر است:

- سرمایه‌گذاری برای آبی کردن اراضی دیم و افزایش سطح آن‌ها به بهبود تولید و عملکرد در سطح محصولات زراعی استان ایلام کمک می‌کند؛
- سرمایه‌گذاری برای آبی کردن باغات دیم و افزایش سطح آن‌ها به بهبود تولید و عملکرد در سطح محصولات باغی استان ایلام کمک می‌کند؛
- با توجه به سهم بسیار پایین استان ایلام در تولید باغی کشور و با عنایت به وجود اراضی شیب‌دار و دارای قابلیت باغداری، توسعه سرمایه‌گذاری در این بخش ضروری است؛
- با وجود تولید مناسب تولید مرغ زنده پرورش یافته استان ایلام فاقد ظرفیت در تولید مرغ تخم‌گذار و پولت می‌باشد که زمینه مناسبی برای سرمایه‌گذاری در این بخش در استان وجود دارد؛
- سهم استان از ظرفیت کشتارگاه‌های دام و طیور به خصوص طیور مناسب بوده و در صورت توسعه تولید دام و طیور در استان می‌توانند به چرخه تولید این بخش کمک کنند؛
- به توجه به قابلیت بالای تولیدات دامی استان و عدم وجود بیمارستان دامپزشکی و مراکز عرضه دام زمینه سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها وجود دارد.

با توجه به مطالعات اقتصادی انجام شده و تحلیل و بررسی پتانسیل‌های موجود در بخش کشاورزی و همچنین توجه به بندهای سند توسعه استان و شهرستان، پیشنهادات زیر جهت بارگذاری و تعریف فعالیت‌های اقتصادی در منطقه ویژه اقتصادی مهران در بخش کشاورزی، در جدول ذیل ارائه می‌گردد.

دفتر هیئت دولت

جدول ۷- پیشنهادات کلی فعالیت‌های قابل بارگذاری در بخش کشاورزی

ردیف	عنوان	رشته فعالیت اصلی	توضیحات
۱	تولید نهاده‌های کشاورزی	صنایع تکمیلی کشاورزی	با توجه به سهم بالای کشاورزی از اقتصاد منطقه، تمرکز بر توسعه و تولید نهاده‌های کشاورزی (بذر و نهال اصلاح شده، سموم و آفت‌کش‌ها، کود و غیره) از الزامات رشد بخش کشاورزی و نیز صادرات است.
۲	فرآوری محصولات استراتژیک کشاورزی (زراعی و باغی)	کشاورزی	جمع‌آوری، فرآوری و بسته‌بندی محصولات تولیدی استان با استفاده از تکنولوژی‌های نوین فرآوری و بسته‌بندی
۳	تولید صنعتی دان و علوفه	کشاورزی - دام‌پروری	وجود اقلیم متنوع ومناسب جهت کشت انواع محصولات زراعی و باغی در از اراضی استان
۴	تولید و فرآوری داروهای گیاهی	کشاورزی - دارویی، بهداشتی- آرایشی	وجود رویشگاه‌های طبیعی و مرتعی گیاهان دارویی
۵	توسعه فعالیت‌های گلخانه ای با استفاده از تکنولوژی نوین	کشاورزی	با توجه به قرارگیری محدوده مورد مطالعه در اقلیم نیمه خشک استفاده از تکنولوژی‌های نوین در تولید محصولات کشاورزی، توصیه می‌شود.
۶	تولید فرآورده‌های گوشتی و پروتئینی	کشاورزی - دام‌پروری	سهم بالا و ممتاز استان در تولید دام و طیور کشور

❖ تحلیل و شناسایی ویژگی شاخص بخش خدمات در محدوده مورد مطالعه

در این قسمت مهم‌ترین و اصلی‌ترین ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بخش خدمات با نگاهی جامع به سطوح فرادست ملی و بین‌المللی، بیان می گردد:

- استقرار منطقه ویژه اقتصادی مهران در کریدور بین المللی شرق - غرب و در مسیر شبکه‌های حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی؛
- موقعیت ممتاز جغرافیایی به عنوان دروازه مبادلات بازرگانی با کشور عراق و نقش مهم در زمینه تعاملات بین‌المللی؛
- امکانات زیر ساختی مناسب در شهرستان از جمله دسترسی به شبکه حمل و نقل جاده‌ای کشور؛
- سابقه فعالیت و زیرساخت‌های بازرگانی در بین تجار فعال درسطح ملی و بین المللی؛
- امکان ایجاد واحدهای ذخیره‌سازی محصولات کشاورزی؛
- وجود نیروهای متخصص و با تجربه در بخش اجرایی و عملیاتی زیر بخش حمل و نقل جاده‌ای.

مهم ترین ویژگی بخش خدمات در محدود مورد مطالعه به شرح ذیل می‌باشد:

دفتر هیئت دولت

- با توجه به تردد زائران ایرانی و عراقی و موقعیت تردد گردشگری مذهبی استان ایلام دارای جایگاه ویژه و ممتازی از نظر گردشگران ورودی با سهم ۸/۲۲ درصدی و گردشگران خارجی خروجی با سهم ۹ درصدی کشور، قابلیت بسیار مناسبی در زمینه سرمایه‌گذاری در بخش خدمات گردشگری و مشاغل مرتبط وجود دارد.
- استان ایلام در سهم شرکت‌های تعاونی تأمین نیاز تولید کنندگان، شرکت‌های تعاونی تأمین نیاز مصرف کنندگان و از نظر شرکت‌های تعاونی خدماتی و تعاونی روستایی سهم به نسبت بالایی را با توجه به تناسب با جمعیت دارد.
- سهم استان از صادرات کشور از نظر مقدار ۰/۸۵ درصد و از نظر ارزش ۱/۳۴ درصد بوده است که این رقم بسیار بیشتر از سهم استان از نظر واردات کشور با مقدار ۰/۰۱ درصد و از نظر ارزش ۰/۰۲ درصد بوده است. سهم ارزشی صادرات و واردات استان بیشتر از سهم وزنی آن‌ها بوده است.
- سهم استان از نظر تعداد سفر در کشور با ۱/۶۲ درصد با توجه به سهم جمعیت آن بالا بوده که بیشترین سهم مربوط مسافرت‌های با استفاده از سواری با سهم ۲/۶ درصدی از کشور می‌باشد. زمینه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری در ناوگان حمل و نقل برون شهری با توجه به قرارگرفتن استان در مسیر عتبات عالیات وجود دارد.
- سهم استان از خدمات انبارداری (انبارداری و سردخانه‌داری) کشور با حدود ۰/۳۱ درصد بسیار پایین بوده و ظرفیت‌های خالی سرمایه‌گذاری در این بخش وجود داشته و این قابلیت با افزایش تولید و نیاز به نگهداری کالاها بیشتر می‌شود.
- سهم استان از صنوف توزیعی بیشتر از صنوف خدماتی و تولیدی است و استان در بخش صنوف خدماتی و تولیدی هنوز ظرفیت و قابلیت توسعه را با توجه به رشد بخش‌های صنعت و خدمات دارد.
- سهم استان از نظر جمع تعداد معاملات ثبت شده اسناد و املاک کشور با حدود ۰/۴۴ درصد بسیار پایین بوده که نشان‌دهنده پایین بودن حجم معاملات و عدم رونق فعالیت‌های مرتبط با این بخش نسبت به سایر نقاط کشور می‌باشد.
- سهم استان از جابجایی هوایی کشور با ۰/۴۲ درصد پایین بوده که با توجه به تقاضای داخل استان همچنین مسافران عتبات عالیات زمینه مناسب برای توسعه سرمایه‌گذاری در این بخش وجود دارد.
- از نظر وزن بار حمل شده استان ایلام دارای سهم ۰/۸۱ درصدی بوده است. سهم پایین بار خروجی از استان با ۰/۶۱ درصد نسبت به سهم بار ورودی به استان که ۱/۰۹ درصد است نشان‌دهنده سهم کم تولیدات استان جهت ارسال به سایر نقاط کشور و نیاز بیشتر استان به وارد کردن کالا از سایر نقاط کشور می‌باشد. شناخت نوع بار و نیازهای وارداتی به استان می‌تواند سرمایه‌گذاری در این نوع کالاها را دارای صرفه اقتصادی کند.

دفتر هیئت دولت

- سهم پایین استان با ۰/۴۷ درصد از مراکز اقامتی با توجه به قابلیت‌های بالای گردشگری طبیعی و گردشگری مذهبی به خصوص در هتل‌ها ۳، ۴ و ۵ و مراکز اقامتی زمینه مناسبی را برای سرمایه‌گذاری در این بخش به وجود آورده است.

با توجه به مطالعات اقتصادی انجام شده و تحلیل و بررسی پتانسیل‌های موجود در بخش خدمات و همچنین توجه به بندهای سند توسعه استان و شهرستان، پیشنهادات زیر جهت بارگذاری و تعریف فعالیت‌های اقتصادی در منطقه ویژه اقتصادی مهران در بخش خدمات، در جدول ذیل ارایه می گردد.

جدول ۸- پیشنهادات کلی فعالیت‌های قابل بارگذاری در بخش خدمات

ردیف	عنوان	رشته فعالیت اصلی	توضیحات
۱	ایجاد و توسعه کاربری‌های حمل و نقل محور	خدمات - حمل و نقل	تمرکز بر نقش واسطه‌ای منطقه ویژه با توجه به نزدیکی به بنادر جنوب در جهت ایجاد واحدهای فرآوری محصولات صادراتی از کشور و وارداتی به کشور، با احداث واحدهای مونتاژ، فرآوری و بسته‌بندی کالاهای ترانزیتی کریدورها جهت آماده‌سازی و تکمیل برای صادرات و یا توزیع در داخل کشور
۲	ایجاد و توسعه فضاهای انبارداری و ذخیره‌سازی	خدمات - انبارداری و نگهداری	پ احداث سوله‌های فرآوری مواد خام ترانزیتی، ایجاد و توسعه سردخانه‌های نگهداری و ذخیره‌سازی مواد صادراتی و وارداتی از کریدورهای یاد شده جهت نگهداری و بازتوزیع آن‌ها، ایجاد مکانیزم‌های مکمل صنایع و خدمات مناطق ویژه و گمرکات نزدیک محدوده مورد مطالعه
۳	ایجاد مراکز و فعالیت‌های IT محور و مراکز تحقیقاتی و پژوهشی	خدمات - پژوهشی	ایجاد پارک‌های علم و فناوری و شهرک دانش جهت بهره‌گیری از پتانسیل‌های آموزشی محدوده مورد مطالعه(شهرک نرم افزاری و مراکز تحقیقات، راه‌اندازی استارتاپ‌های دانش‌بنیان، توسعه و حمایت از تجارت الکترونیک و...) به دلیل وجود تعداد زیاد دانش آموخته بخش کشاورزی به عنوان منابع انسانی خبره و جویای کار بخش کشاورزی

دفتر هیئت دولت

❖ بررسی ویژگی‌های بخش معدن مرتبط در محدوده مورد مطالعه

مهم‌ترین قابلیت‌های معدنی استان به شرح زیر است:

- دارا بودن رتبه دوم منابع گازی و رتبه سوم منابع نفت در بین استان‌های کشور؛
- قابلیت در توسعه صنایع معدنی و فرآورده‌های معدنی استان به خصوص کانی‌های غیر فلزی؛
- بیشترین سهم استان از ارزش افزوده معادن مربوط به منابع نفت و گاز می‌باشد؛
- وضعیت مناسب معادن شن و ماسه در استان (به‌خصوص در مقایسه با سایر معادن، استان ایلام سهم ۲ درصدی از معادن شن و ماسه کشور دارد)؛
- وجود معادن بیتومین در نقاط مختلف استان؛
- امکان استفاده از بازارهای استان و مناطق همجوار در زمینه تولیدات صنایع کانی غیرفلزی (به علت وزن زیاد این محصولات وابستگی مکانی قوی دارند).
- وجود زمینه‌های قابل استقرار جهت استقرار صنایع بزرگ؛
- وجود مراکز آموزشی و دانشگاهی جهت تربیت نیروی متخصص در رشته‌های فنی و مهندسی؛
- برخورداری صنایع تولیدی استان از قانون معافیت مالیاتی؛ذخایر معدنی فلزی استان بسیار ناچیز است. ذخایر غیرفلزی استان هم چندان غنی نیست و محدود به انباشته‌هایی از گچ، سنگ آهک، دولومیت بیتومین و سنگ ساختمانی است که عموماً به مصرف محلی می‌رسند. ذخایر هیدروکربوری (نفت و گاز) استان توسط شرکت نفت استخراج می‌شود.
- استان ایلام سهم مناسب ۲/۶ درصدی از نظر تعداد معادن کشور را دارا می‌باشد. سهم استان از تولید معادن کشور هم ۰/۹ درصد بوده هم بسیار کم‌تر از سهم استان از تعداد معادن کشور بوده است.
- سهم استان ایلام از تعداد معادن در حال بهره‌برداری کشور ۰/۷۳ بوده است. سهم استان از نظر تعداد معادن با مالکیت عمومی حدود ۴/۴۳ درصد بوده که نشان‌دهنده سهم بالای استان از این نوع مالکیت در سطح کشور بوده است.

با توجه به پتانسیل‌های ذکر شده در بخش‌های قبل، تمرکز بر فعالیت‌های معدنی در حوزه راه اندازی واحدهای صنعتی و کارخانجات فرآوری زغال بیتومین، توجه به صنایع کانی غیرفلزی و مصالح و مصنوعات ساختمانی و همچنین فرآوری سنگ‌های ساختمانی و تزیینی، به دلیل وجود معادن غنی از این نوع در محدوده مورد مطالعه، پیشنهاد می گردد تا به این وسیله از حداکثر ظرفیت خدماتی این منطقه، بهره‌برداری گردد.

مهم‌ترین راهبردهای پیشنهادی قابل ارائه در بخش معدن به شرح ذیل است:

- ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها جهت بهره‌برداری از معادن؛

دفتر هیئت دولت

- کاهش صادرات مواد خام معدنی؛
- ایجاد بستر مناسب جهت سرمایه‌گذاری در استان (از طریق ایمیدرو و شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران)؛
- شناسایی فرصت‌های توسعه در بخش معدن در محدوده مورد مطالعه.

با توجه به مطالعات اقتصادی انجام شده و تحلیل و بررسی پتانسیل‌های موجود در بخش معدن، پیشنهادات زیر جهت بارگذاری و تعریف فعالیت‌های اقتصادی در منطقه ویژه اقتصادی مهران در این بخش، در جدول ذیل ارایه می‌گردد.

جدول ۹- پیشنهادات بارگذاری فعالیت‌ها در بخش معدن

ردیف	عنوان	رشته فعالیت اصلی	توضیحات
۱	ایجاد واحدهای فرآوری بیتومین	معدن	با ارزش‌ترین ماده معدنی استان در حال حاضر بیتومین بوده و خلوص این ماده معدنی بیش از ۷۰٪ می‌باشد.
۳	صنایع کانی غیرفلزی و مصالح و مصنوعات ساختمانی	معدن	صنایع تولید مصالح نوین ساختمانی با رویکرد تولید مصنوعات و محصولات مقاوم، سبک، روزآمد، دوستدار محیط زیست و به صرفه (خصوصاً به منظور افزایش رونق صنعت ساختمان در منطقه و همچنین ایجاد آمادگی جهت مقابله با آثار بلایای طبیعی به ویژه زمین لرزه)
۵	فرآوری سنگ‌های ساختمانی و تزیینی	معدنی	وجود معادن در محدوده مورد مطالعه که می‌تواند با هدف صادرات به کشورهای همسایه صورت پذیرد.

❖ بررسی ویژگی‌های بخش صنعت مرتبط در محدوده مورد مطالعه

- **سنجش مزیت نسبی استان ایلام در بخش صنعت**

در این بخش مزیت‌های نسبی استان ایلام در حوزه صنعت با استفاده از شاخص LQ مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد که استان ایلام :

- در تولید محصولات غذایی دارای مزیت نسبی بوده است و همچنین این استان در تولید انواع آشامیدنی‌ها نسبت به بعضی استان‌های همجوار دارای مزیت نسبی می‌باشد.
- در تولید منسوجات و پوشاک دارای مزیت نسبی می‌باشد.
- در تولید چوب و محصولات چوبی جز مبلمان، حصیر و مواد حصیربافی دارای مزیت نسبی می‌باشد.
- این استان در تولید چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده نسبت به سایر استان‌های غرب کشور دارای مزیت نسبی می‌باشد.
- این استان در تولید سایر فرآورده‌های معدنی غیرفلزی نسبت به سایر استان‌های غرب کشور دارای مزیت نسبی می‌باشد.

دفتر هیئت دولت

- این استان در تولید مبلمان نسبت به سایر استان‌های غرب کشور دارای مزیت نسبی می‌باشد. همچنین در تولید سایر مصنوعات نسبت به سایر استان‌های غرب کشور دارای مزیت نسبی می‌باشد.

❖ **بررسی ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بخش صنعت با نگاهی جامع به سطوح فرادست ملی و بین‌المللی**

از مهم ترین پتانسیل‌ها و توانمندی‌های صنعتی استان ایلام و شهرستان مهران می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- دسترسی به بازار جنوب غرب کشور (با ۱۲ درصد جمعیت کشور)؛
- دسترسی به بازار مصرف عراق (با نیاز به مصالح ساختمانی و مواد غذایی)؛
- وجود برخی صنایع شاخص در استان (نظیر تولید سیمان، واحدهای پتروشیمی، فولاد)؛
- وجود خوشه صنعتی محصولات کانی غیرفلزی در استان و امکان توسعه آن؛
- وجود خوشه صنعتی ساخت محصولات غذایی و آشامیدنی در استان و امکان توسعه آن؛
- قابلیت استان در تولید منسوجات، گلیم، فرش و....؛
- امکان ایجاد صنایع پایین‌دستی پتروشیمی با احداث دو واحد پتروشیمی در استان.

با توجه به موارد فوق‌الذکر، مهم‌ترین پتانسیل‌های استان ایلام را می‌توان در بخش‌های ذیل بیان نمود:

- قابلیت ایجاد گروه صنایع غذایی و آشامیدنی؛
- قابلیت ایجاد صنایع مرتبط با نفت و گاز و پتروشیمی؛
- قابلیت ایجاد صنایع مرتبط با کانی‌های غیرفلزی؛
- قابلیت بالای استقرار واحدهای صنعتی از جمله صنایع قطعه‌سازی، ماشین‌سازی و سایر صنایع کوچک و متوسط (SME)؛
- احداث صنایع جدید تبدیلی و تکمیلی در بخش کشاورزی از قبیل کمپوست، خوراک دام، بسته بندی و... با رویکرد صنایع غذایی؛
- توسعه صنایع مبتنی بر فن‌آوری برتر نظیر نانوتکنولوژی، صنایع برق و الکترونیک، بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک
- تأسیس مراکز سرم‌سازی و داروهای دامی با توجه به حجم واحدهای دامداری و مرغداری.

با توجه به مطالعات اقتصادی انجام شده و تحلیل و بررسی پتانسیل‌های موجود در بخش صنعت، پیشنهادات زیر جهت بارگذاری و تعریف فعالیت‌های اقتصادی در منطقه ویژه اقتصادی مهران در این بخش، در جدول ذیل ارایه می گردد.

دفتر هیئت دولت

جدول ۱۰- پیشنهادات بارگذاری فعالیت‌ها در بخش صنعت

ردیف	عنوان	رشته فعالیت اصلی	توضیحات
۱	صنایع کانی غیر فلزی	صنعت - تکمیلی و تبدیلی	وجود معادن و قابلیت در محدوده منطقه
۲	صنایع غذایی، تکمیلی کشاورزی و دامی	صنعت - تبدیلی	پتانسیل مناسب محدوده مورد مطالعه در زمینه تولیدات کشاورزی
۳	تمرکز بر استفاده از انرژی‌های نو (صنایع پیشرفته از قبیل سلول‌های خورشیدی)	خدماتی-تولیدی	توسعه و ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت تولید و بهره‌برداری از انرژی‌ها نو با توجه به مزیت‌های منطقه-انرژی خورشیدی- با احداث نیروگاه‌های فتوولتاییک
۴	صنایع شیمیایی و پتروشیمی	صنعت	با توجه به وجود پالایشگاه گاز و پتروشیمی در استان ایلام فعالیت می‌کند، منطقه ویژه اقتصادی مهران، می‌تواند در راستای تولید محصولات تکمیلی و بهبود زنجیره ارزش صنایع شیمیایی و پتروشیمی، فعالیت نماید.
۷	سرم‌سازی و داروهای دامی	صنعت	احداث و توسعه مراکز سرم‌سازی و داروهای دامی با توجه به حجم واحدهای پرورش دام و طیور در منطقه مورد مطالعه
۸	سایر صنایع (صنایع مختلط)	صنعت - تکمیلی و تبدیلی	ساخت تجهیزات و ملزومات صنایع نیروگاهی، سازندگان تجهیزات صنایع بسته بندی مواد غذایی، ساخت تجهیزات صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی و باغی، صنایع چوبی و سلولزی، صنایع نساجی و پوشاک و چرم و غیره

- **جمع بندی نهایی**

در راستای بررسی ویژگی‌های اقتصادی منطقه جهت تعریف کاربری‌های قابل واگذاری در منطقه ویژه اقتصادی مهران، این مطالعه ابتدا ویژگی‌های کلی هر کدام از بخش‌های اقتصادی (کشاورزی، خدمات، معدن و صنعت) را مورد بررسی و تحلیل قرار داد و ظرفیت‌ها، نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصت‌های هر بخش تشریح کرد، سپس با توجه به مطالعات اقتصادی انجام شده و تحلیل و بررسی پتانسیل‌های موجود در بخش‌های مذکور، پیشنهادات کلی جهت بارگذاری و تعریف فعالیت‌های اقتصادی در منطقه ویژه اقتصادی مهران در بخش‌های فوق‌الذکر، پیشنهاد و ارایه گردید. در این قسمت پیشنهاد کاربری‌ها در همه بخش‌ها در قالب جدول ذیل نشان داده شده است.

دفتر هیئت دولت

جدول ۱۱- جمع‌بندی کلی پیشنهاد فعالیت‌های قابل بارگذاری در منطقه ویژه اقتصادی مهران

بخش	ردیف	عنوان
کشاورزی	۱	تولید نهاده‌های کشاورزی
	۲	فرآوری محصولات استراتژیک کشاورزی (زراعی و باغی)
	۳	تولید صنعتی دان و علوفه
	۴	تولید و فرآوری داروهای گیاهی
	۵	توسعه فعالیت‌های گلخانه ای با استفاده از تکنولوژی نوین
	۶	تولید فرآورده‌های گوشتی و پروتئینی
خدمات	۷	ایجاد و توسعه کاربری‌های حمل و نقل محور
	۸	ایجاد و توسعه فضاهای انبارداری و ذخیره‌سازی
	۹	تمرکز بر استفاده از انرژی‌های نو (صنایع پیشرفته از قبیل سلول‌های خورشیدی)
	۱۰	ایجاد مراکز و فعالیت‌های IT محور و مراکز تحقیقاتی و پژوهشی
معدن	۱۱	ایجاد واحدهای فرآوری بیتومین
	۱۲	فرآوری سنگ‌های ساختمانی و تزیینی
صنعت	۱۳	صنایع کانی غیر فلزی و مصالح ساختمانی
	۱۴	صنایع غذایی، دارویی و بهداشتی
	۱۵	سرم‌سازی و داروهای دامی
	۱۶	صنایع برق، الکترونیک و لوازم خانگی
	۱۷	صنایع سلولزی و چوب
	۱۸	صنایع شیمیایی و پتروشیمی
	۱۹	صنایع فلزی و قطعه سازی
	۲۰	صنایع نساجی، پوشاک و چرم
	۲۱	سایر صنایع (صنایع مختلط)

دفتر هیئت دولت

iranecon.ir

٦) شناسایی و اولویت بندی طرح های سرمایه گذاری واجد شرایط سرمایه گذاری در منطقه

با توجه به مطالعات نظام بازار در منطقه و بررسی‌های صورت گرفته در مباحث اقتصادی بیان شد که با توجه به ویژگی‌های خاص منطقه می‌توان با استقرار فعالیت‌هایی که بتوانند حداکثر میزان بازدهی و بهره وری را در منطقه ویژه اقتصادی مهران داشته باشند سبب رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال و به دنبال آن‌ها ایجاد توسعه پایدار در شهرستان شد. صنایع پیشنهادی برای بخش‌های صنعتی در محدوده شامل صنایع نوین، برق و الکترونیک، بازیافت، دارویی، غذایی، چرم، سلولزی، نساجی، ماشین سازی، کشاورزی، کانی غیر فلزی، شیمیایی، فلزی و نفت،گاز و پتروشیمی می‌باشد که با توجه به تحلیل‌های صورت گرفته که پیش از این بدان اشاره شد و تعامل با کارفرما همچنین بررسی سایت منطقه مقادیر بدست آمده برای درصد وسعت هر یک از صنایع بر روی سایت در بخش صنعتی، در جدول زیر آورده شده است:

جدول ۱۲- سهم صنایع پیشنهادی از مجموع بخش صنعتی

نوع صنعت	درصد از کل مساحت بخش صنعتی
صنایع نوین	۱۰,۸
صنایع کانی غیرفلزی	۱۰,۲
صنایع غذایی	۹,۶
صنایع نفت و گاز و پتروشیمی	۹,۱
صنایع کشاورزی	۸,۳
صنایع دارویی	۷,۴
صنایع شیمیایی	۷,۱
صنایع نساجی	۶,۸
صنایع چرم	۶,۲
صنایع سلولزی	۶
صنایع برق و الکترونیک	۵,۹
صنایع بازیافت	۵,۴
ماشین سازی	۴,۴
صنایع فلزی	۲,۸
مجموع بخش صنعتی	۱۰۰

مطالعات مشاور

دفتر هیئت دولت

۷) جانمایی و تدقیق کاربری‌های پیشنهادی منطقه ویژه اقتصادی

در منطقه ویژه اقتصادی مهران همچون دیگر مناطق صنعتی، کاربری صنعتی سهم بیشتری از فضای بارگذاری شده را به خود اختصاص می‌دهد. در کنار کاربری‌های دیگری که پیش از این ذکر شد مانند کاربری خدمات و بازرگانی، انبارداری و لجستیک، مکمل و رفاهی و اقامتگاه برای کارکنان و مراجعان و همچنین فضای سبز، تأسیسات و تجهیزات و معابر و مشاعات در راستای تحقق اهداف مناطقه ویژه اقتصادی و رشد و توسعه منطقه‌ای گام برداشته می‌شود. بر اساس طرح پیشنهادی مشاور، در مجموع اراضی طراحی‌شده برای کاربری صنعتی، نهایتاً معادل ۴۶ درصد از کل اراضی ۸۲۰/۵ هکتاری سایت، یعنی برابر با ۸۶۳،۷۸۲،۳ مترمربع به‌دست آمده است. همچنین مساحتی معادل ۹۹۰،۵۰۱ مترمربع از اراضی سایت که معادل ۶ درصد از کل محدوده سایت خواهد بود، برای جانمایی کاربری انبارداری و لجستیک منطقه صنعتی که شامل انبارهای سرپوشیده و انبارهای روباز هستند در نظر گرفته شده است. درنتیجه خالص فضای در نظرگرفته شده مختص کاربری صنعتی معادل ۵۲ درصد از فضای بارگذاری‌شده مجموعه خواهد بود. همچنین کاربری خدماتی مساحتی معادل ۳۱۱،۶۴۸ مترمربع را به خود اختصاص داده است که این فضا شامل کاربری‌های خدماتی برای شاغلین و مراجعه‌کنندگان به منطقه، فضاهای مربوط به خدمات بازرگانی، اداری و تجاری و همچنین اراضی مربوط به احداث تجهیزات پنل‌های خورشیدی بوده و ۸ درصد از مساحت مجموعه را شامل می‌شود.

در طراحی منطقه ویژه اقتصادی مهران حدود ۳/۵ درصد از مساحت مجموعه به کاربری فضاهای رفاهی و مکمل اختصاص داده شده است که این میزان ۶۷۱،۲۸۷ مترمربع از فضا را شامل می‌شود. ۱۳ درصد از مساحت مجموعه،کاربری فضای سبز (مجموع کاربری‌های کمربندی سبز حفاظتی و پارک و مسیر سبز پیاده و نوارهای سبز حاشیه معابر) است، که معادل ۹۶۰،۰۷۶،۱ مترمربع می‌باشد. به منظور قرارگرفتن فضای مناسب جهت تأسیسات منطقه ویژه اقتصادی در مجموع، اراضی به مساحت ۷۳۷،۱۹۷ مترمربع که حدود ۲/۵ درصد از مساحت محدوده منطقه ویژه است، به این کاربری اختصاص یافته است. همچنین، تأسیسات مربوط به هریک از نواحی صنعتی نیز در داخل هر پهنه صنعتی مطابق با ضوابط و مقررات واحدهای صنعتی لحاظ خواهد شد. همچنین در برنامه‌ریزی کالبدی منطقه ویژه اقتصادی مهران، ۲۱ درصد از مساحت مجموعه، شامل شبکه راه‌ها و معادل ۵۷۴،۷۰۹،۱ مترمربع خواهد بود.

در طراحی کالبدی منطقه ویژه اقتصادی مهران تلاش شده است که باتوجه به اصول برنامه‌ریزی کالبدی و جایگاه آن در انگاشت کیفیت محیطی و ایجاد حس رضایتمندی برای شاغلین و مراجعین به مجموعه، زمینه توسعه منطقه در زمینه اقتصادی و پیامدهای مثبت اجتماعی آن در منطقه ایجاد شود. در جدول زیر مساحت هر یک از کاربری‌های پیشنهادی و میزان درصدی از فضا که به هریک از آن‌ها اختصاص یافته است، آورده شده است. همچنین در نقشه زیر جانمایی کاربری‌های عمده منطقه ویژه اقتصادی مهران قابل مشاهده است.

دفتر هیئت دولت

جدول ۱۳- مشخصات کاربری‌های پیشنهادی منطقه ویژه اقتصادی مهران

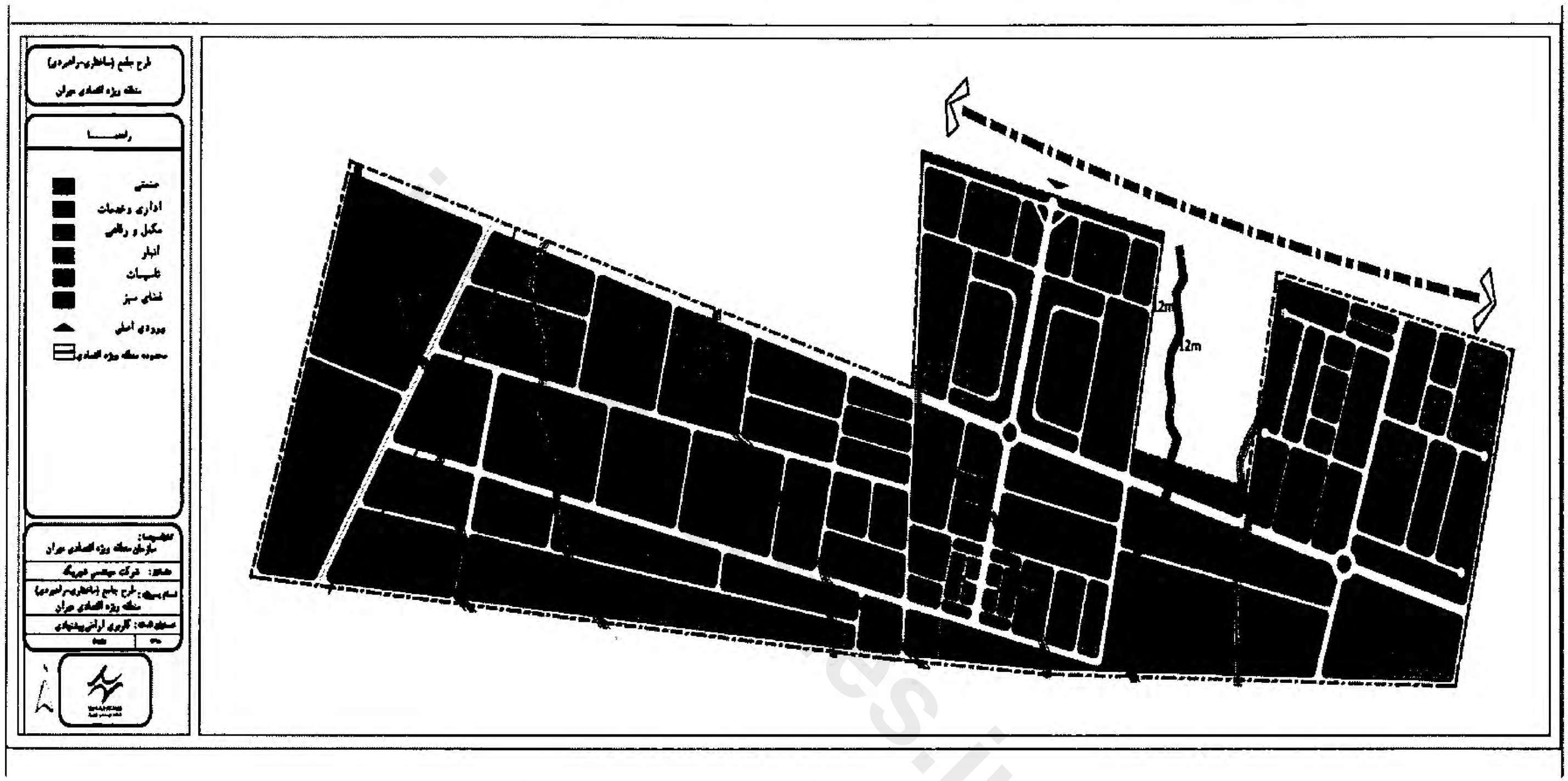
کاربری	مساحت (مترمربع)	درصد از کل
صنعتی	۸۶۳،۷۸۲،۳	۴۶
مختلط خدمات	۳۱۱،۶۴۸	۸
مکمل و رفاهی	۶۷۱،۲۸۷	۳/۵
لجستیک و انبارداری	۹۹۰،۵۰۱	۶
تاسیسات و تجهیزات	۷۳۷،۱۹۷	۲/۵
فضای سبز	۹۶۰،۰۷۶،۱	۱۳
مشاعات و معابر	۵۷۴،۷۰۹،۱	۲۱
مساحت محدوده	**۱۰۶،۲۰۵،۸**	۱۰۰

مطالعات مشاور

نکته مهم: با توجه به تدقیق نقشه زمین واگذار شده به منطقه ویژه اقتصادی مهران در وضع موجود که مساحت آن ۸،۲۰۵،۱۰۶ متر مربع (حدود ۸۲۰/۵ هکتار) می باشد و انطباق با مصوبه هیئت دولت در خصوص این منطقه که ۸۰۰ هکتار مصوب شده است، مساحت وضع موجود سایت منطقه ۲۰۵،۱۰۶ مترمربع (۲۰/۵ هکتار) بیشتر از مصوبه هیئت دولت می‌باشد که لازم است سازمان مسئول منطقه پیشنهاد اصلاح محدوده را جهت تصویب به مراجع ذیصلاح ارسال نماید.

دفتر هیئت دولت

iranecozones.ir

نقشه ۱۲- زون بندی (پهنه بندی) کار بری‌های سایت منطقه ویژه اقتصادی مهران

دفتر هیئت دولت

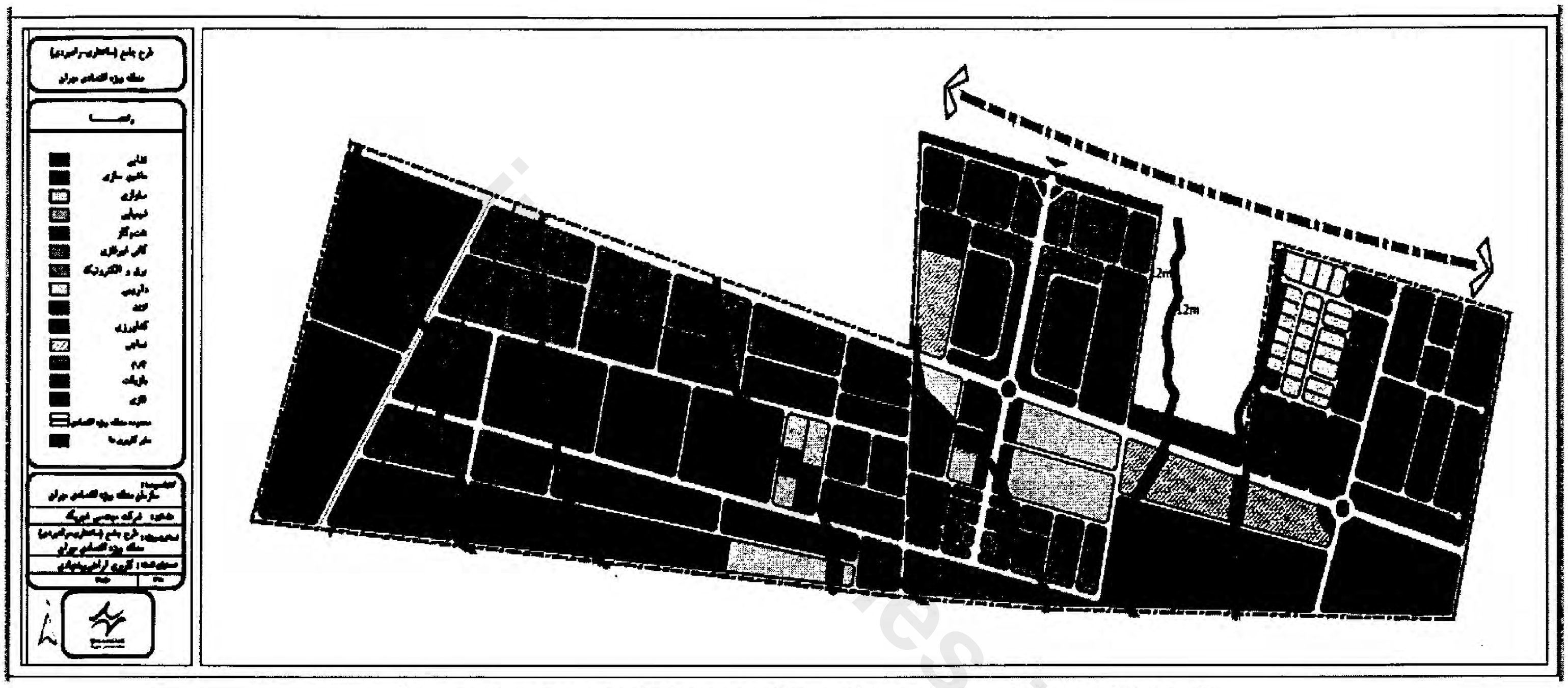
۸) جانمایی و تدقیق صنایع پیشنهادی در منطقه ویژه اقتصادی

با توجه به مطالعات نظام بازار در منطقه و بررسی‌های صورت‌گرفته در مباحث اقتصادی و با توجه به ویژگی‌های خاص منطقه ویژه اقتصادی مهران، می‌توان با استقرار فعالیت‌هایی که بتوانند حداکثر میزان بازدهی و بهره‌وری را در محدوده داشته باشند و سبب رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال و به دنبال آن ایجاد توسعه پایدار در منطقه شد. در جدول زیر مساحت اختصاص یافته به هر یک از صنایع نیز آورده می‌شود.

جدول ١٤- صنایع پیشنهادی در منطقه ویژه اقتصادی مهران به تفکیک نوع صنعت

نوع صنایع	مساحت (مترمربع)	درصد از بخش صنعتی	درصد از کل
صنایع نوین	۹۹۴،۳۸۷	۱۰/۲	۴/۷
کانی غیرفلزی	۱۰۴،۴۱۲	۱۰/۸	۵
غذایی	۹۷۳،۳۳۱	۹	۴
نفت و گاز و پتروشیمی	۳۸۵۰،۳۲	۹	۴
کشاورزی	۷۵۱،۳۴۵	۹	۴/۲
دارویی	۷۶۰،۲۸۳	۷/۵	۳/۴
شیمیایی	۵۵۴،۲۶۸	۷	۳
نساجی	۴۳۰،۲۵۲	۶/۶	۳
چرم	۸۲۴،۲۵۰	۶/۳	۳
سلولزی	۸۵۸،۲۴۱	۶	۳
برق و الکترونیک	۸۳۹،۲۴۲	۶	۳
بازیافت	۷۸۱،۱۹۵	۵	۲/۳
ماشین سازی	۷۸۲،۱۴۶	۴	۱/۷
فلزی	۳۶۲،۱۱۳	۳	۱/۳
مجموع	**۸۶۳،۷۸۲،۳**	**۱۰۰**	**٤٦**

دفتر هیئت دولت

نقشه ۱۳- کاربری پیشنهادی در سایت منطقه ویژه اقتصادی مهران (به تفکیک نوع صنایع مستقر)

دفتر هیئت دولت

۹) بررسی میزان آب، برق و سوخت مورد نیاز منطقه ویژه اقتصادی مهران

❖ برآورد میزان آب

در منطقه ویژه اقتصادی مهران با توجه به موقعیت جغرافیایی منطقه و در نظر گرفتن شرایط اقلیمی حاکم بر منطقه مانند میزان بارندگی، دمای هوا و میزان رطوبت نسبی و همچنین ارقام به‌دست آمده برای مناطق مشابه و همچنین با توجه به برنامه‌ریزی مشاور جهت استفاده از گونه‌های گیاهی مقاوم به کم آبی که متناسب با اقلیم منطقه باشند، استفاده از روش‌های نوین آبیاری و همچنین استفاده از پساب تصفیه شده کاربری‌های صنعتی میزان مصرف آب برای فضای سبز در محدوده معادل ۳ لیتر در روز به‌ازای هر مترمربع درنظر گرفته شده است. با توجه به اینکه ۱۳ درصد از مساحت کل مجموعه به فضای سبز اختصاص می‌یابد، میزان مصرف آب برای این منظور، معادل ۳۲۰۰ مترمکعب در روز و معادل ۱۱۶۸ هزار متر مکعب در سال خواهد بود.

- **میزان مصرف آب در بخش عمومی و تجاری**

در مجموع، مصرف آب در این بخش برای مجموعه منطقه ویژه اقتصادی مهران در سال، معادل ۱/۸ هزارمترمکعب خواهد بود. در نتیجه با توجه به مطالب گفته شده میزان کل مصرف آب در منطقه ویژه اقتصادی مهران به صورت زیر برآورد می‌شود:

جدول ۱۵- بینی مصرف آب در منطقه ویژه اقتصادی مهران

مصرف آب	مقدار مصرف (هزارمترمکعب در سال)
صنعتی	۷۵۹
خانگی (شرب و بهداشتی)	۶۵
فضای سبز	۱۱۶۸
عمومی و تجاری	۱/۸
مجموع	۱۹۹۴

مطالعات مشاور

بنابراین میزان مصرف آب در منطقه ویژه اقتصادی مهران حدود ۶۳ لیتر در ثانیه می‌باشد. هم اکنون آب مصرفی منطقه ویژه مهران از شهر مهران تأمین می گردد. براساس پیش بینی طرح سامانه گرمسیری برای بخش کشاورزی شهرستان مهران ۱۰۰/۴

دفتر هیئت دولت

میلیون متر مکعب و برای بخش شرب و صنعت شهرستان مهران ۷/۶ میلیون متر مکعب پیش بینی شده است. از این رو در افق طرح کل آب شهرستان و منطقه ویژه از محل انتقال آب طرح سامانه گرمسیری قابل تأمین می‌گردد.

- **بررسی برق مصرفی**

با توجه به جمعیت۱۵۰۰۰ نفری شاغل در حوزه صنعتی و۱۰۰۰ نفری شاغل در سایر بخش‌های مجموعه و با احتساب ۱۰ درصد از کل شاغلین به عنوان ساکنین در منطقه ویژه اقتصادی مهران، میزان برق مصرفی مطابق جدول زیر است:

جدول ۱۶- میزان برق مصرفی مورد نیاز براساس سرانه مصرف انرژی برق در کشور در دوره ۹۵-۱۳۷۵ و برآورد آن برای منطقه

نوع مصرف / سرانه و میزان مصرف	مصرف خانگی	مصرف عمومی	مصرف صنعتی	جمع
میانگین سرانه مصرف (کیلو وات ساعت/ نفردر سال)	۵۴۰	۳۲۸	۲۳۴	۱۱۰۴,۲
مصرف کل منطقه ویژه اقتصادی (مگاوات ساعت/ نفردر سال)	۸۶۴	۳۲۸	۴۸۶۰	۶۰۵۲

مطالعات مشاور

شایان ذکر است که با توجه به ساعت کاری کارکنان در مجموعه منطقه ویژه اقتصادی و با توجه به نوع مصارف عمومی در مناطق ویژه از میزان مصرف بدست آمده برای مصارف عمومی معادل ۳۰ درصد در نظر گرفته شده است.

بر اساس اطلاعات جدول فوق، میزان برق مصرفی پروژه در حدود ۶۰۵۲ مگاوات ساعت در سال خواهد بود که این میزان معادل ۱۶/۵ مگاوات ساعت در روز می‌باشد.

- **بررسی مصرف سوخت**

برای برآورد مقدار گاز مصرفی در مجموعه ابتدا محاسبات بر اساس مقدار سوخت مورد نیاز برای هر مترمربع در هر یک از گروه‌های صنایع (در نظام تقسیم بندی یونیدو) انجام شده که در نهایت به دلیل نامشخص بودن فن‌آوری ساخت و نوع دقیق صنایع مستقر در این بخش، برای مصرف گاز طبیعی به‌طور متوسط رقم ۰/۰۸۷۶ مترمکعب در ساعت به ازای هر مترمربع و مقدار ۰/۰۹۴۴ لیتر در ساعت به ازای هر مترمربع از محدوده صنعتی سایت، معیار محاسبات قرار گرفته است.

دفتر هیئت دولت

جدول ۱۷- متوسط مصرف گاز در صنایع مختلف

نوع صنعت	مصرف سوخت در هر مترمربع گازوئیل (لیتر در ساعت)	مصرف سوخت در هر مترمربع گاز طبیعی (مترمکعب در ساعت)
صنایع غذایی	۰/۰۱۰۳	۰/۰۱۱۲
صنایع سلولزی	۰/۰۰۱۳	۰/۰۰۱۵
صنایع شیمیایی	۰/۰۶۶	۰/۰۷۱۵
صنایع کانی غیر فلزی	۰/۰۱۳۲	۰/۰۱۴۳
صنایع الکترونیک	۰/۳۶۲	۰/۳۹۲
متفرقه	۰/۰۷۳	۰/۰۷۶
بطور متوسط	۰/۰۹۴۴	۰/۰۸۷۶

سازمان بهره وری انرژی ایران

بنابراین با توجه به مساحت ۳۸۰ هکتاری مجموعه در فاز صنعتی سایت، مقدار گازوییل مصرفی حدود ۳۶۰،۰۰۰ لیتر در ساعت بوده و همچنین، مقدار گاز مصرفی در مجموعه ۳۳۲ میلیون مترمکعب در سال در بخش صنعتی خواهد بود.

۱۰)تبیین ویژگی‌های اقتصادی طرح

با عنایت به کاربری‌های اصلی پیشنهادی برای این منطقه ویژه اقتصادی و همچنین نیازهای این مجموعه به فضای سبز و راه-های اصلی و فرعی دسترسی و فضاهای تأسیساتی و خدماتی، ترکیبی از سطوح قابل تخصیص به کاربری‌های مختلف به شرح جدول زیر برای منطقه ویژه اقتصادی مهران قابل توصیه می باشد. بر اساس طرح پیشنهادی، در مجموع اراضی طراحی شده برای کاربری صنعتی، در نهایت معادل۴۶/۱ درصد از کل اراضی۳،۷۸۲،۸۶۳ متر مربعی سایت به دست آمده است. همچنین مساحتی معادل ۵۰۱،۹۹۰ مترمربع از اراضی سایت که معادل ۶/۱ درصد از سایت خواهد بود برای جانمایی انبارهای منطقه صنعتی که شامل انبارهای سرپوشیده و انبارهای روباز هستند در نظر گرفته شده است. در نتیجه خالص فضای در نظر گرفته شده مختص کاربری صنعتی معادل ۵۲/۲ درصد از فضای مجموعه خواهد بود. همچنین کاربری خدماتی مساحتی معادل ۶۴۸،۳۱۱ مترمربع را به خود اختصاص داده است که این فضا شامل کاربری‌های خدماتی برای شاغلین و مراجعه کنندگان به منطقه، فضاهای مربوط به خدمات بازرگانی، اداری و تجاری بوده و ۳/۵ درصد از مساحت مجموعه را شامل می‌شود.

دفتر هیئت دولت

جدول ۱۸- مساحت‌های کاربری‌های پیشنهادی

ردیف	نام فضا (کاربری)	مساحت (مترمربع)	مساحت (هکتار)	درصد خالص قابل فروش	مساحت خالص قابل فروش (هکتار)	درصد سهم هر فضا (کاربری) از کل
۱	صنعتی	۳،۷۸۲،۸۶۳	۳۷۸	٪۱۰۰	۳۷۸	٪۴۶,۱
۲	خدمات	۶۴۸،۳۱۱	۶۵	٪۸۰	۵۲	٪۷,۹
۳	مکمل و رفاهی	۲۸۷،۶۷۱	۲۹	٪۸۵	۲۴	٪۳,۵
٤	انبارها	۵۰۱،۹۹۰	۵۰	٪۹۰	۴۵	٪۶,۱
۵	تاسیسات و تجهیزات	۱۹۷،۶۹۶	۲۰	٪۰	۰	٪۲,۴
٦	فضای سبز	۱،۰۷۶،۹۶۰	۱۰۸	٪۰	۰	٪۱۳,۱
۷	مشاعات و معابر	۱،۷۰۹،۵۷۴	۱۷۱	٪۰	۰	٪۲۰,۸
جمع کل مساحت		۸،۲۰۵،۰۶۵	۸۲۰/۵	-	۵۰۰	٪۱۰۰

مطالعات مشاور

❖ فاکتورهای مالی و اقتصادی پروژه

جدول ۱۹- فاکتورهای نهایی ارزیابی مالی پروژه

ردیف	شـــــرح	مبلغ به میلیون ریال
		بدون احتساب نرخ تورم
۱	هزینه های احداث	۱،۶۰۷،۴۲۷
۲	ارزش خالص فعلی (NPV) (با نرخ تنزیل ۱۹ درصد)	۳۰۶،۹۳۸
۳	نرخ بازده داخلی (IRR)	٪۲۵/۲
۴	دوره بازگشت سرمایه (PBP) (سال)	۶/۹
۵	مدت زمان احداث، تکمیل و بهره برداری پروژه (سال)	۲۰

مطالعات مشاور

- **آنالیز تحلیل حساسیت**

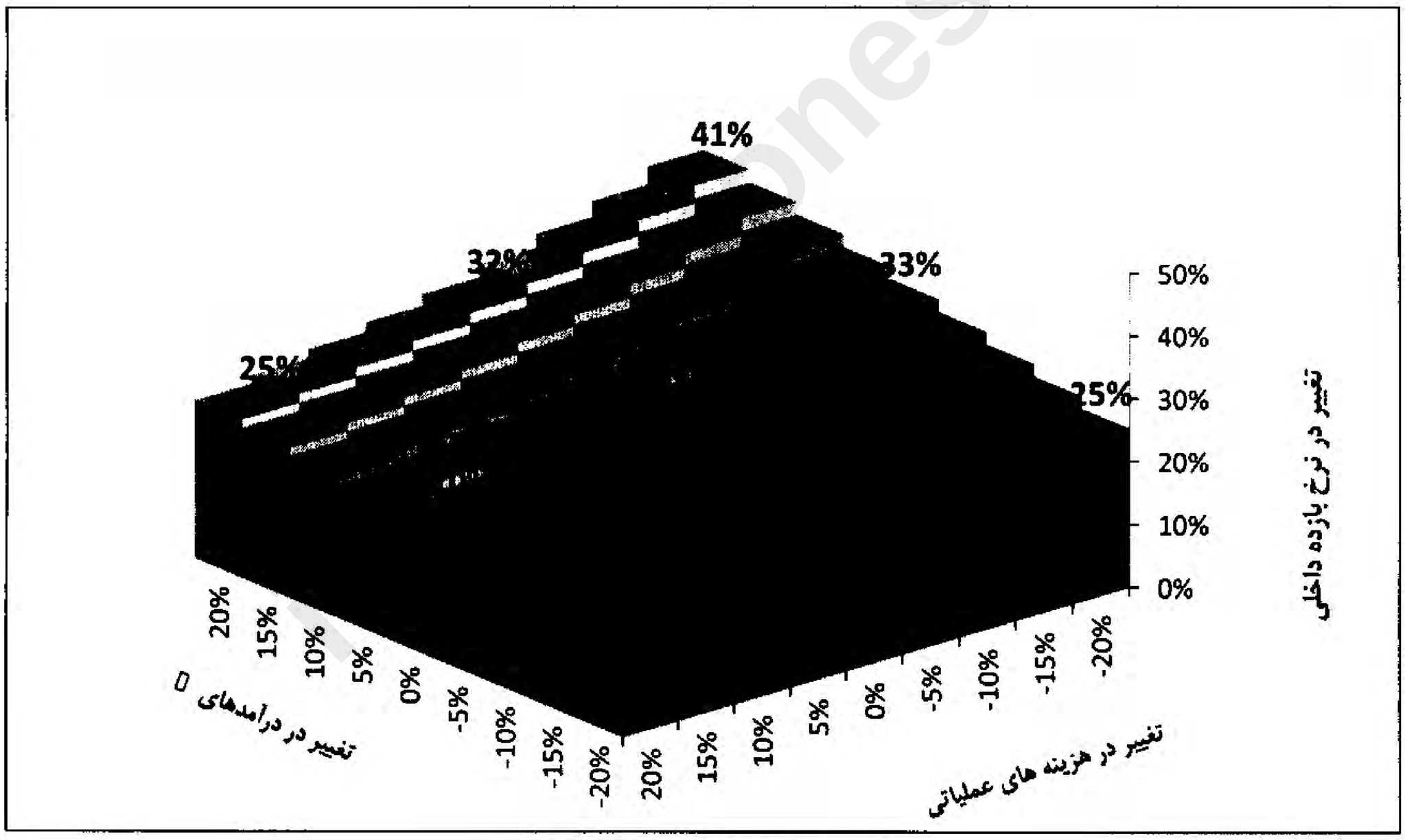
تحلیل حساسیت در واقع نشان دهنده حساسیت پروژه به تغییرات پیش بینی نشده است. در تحلیل حاضر، حساسیت نرخ بازدهی پروژه به تغییرات درآمد و هزینه از ۰ تا ۲۰٪ سنجیده شده است. چنانچه مشاهده می گردد، نرخ بازدهی پروژه، در مقایسه با تغییر در هزینه ها، حساسیت بیشتری به تغییرات درآمدی نشان می دهد.

دفتر هیئت دولت

جدول ۲۰- آنالیز حساسیت

تغییر در درآمدهای عملیاتی	تغییر در هزینه های عملیاتی								
	-۲۰٪	-۱۵٪	-۱۰٪	-۵٪	۰٪	۵٪	۱۰٪	۱۵٪	۲۰٪
-۲۰٪	۲۵٪	۲۳٪	۲۲٪	۲۰٪	۱۹٪	۱۷٪	۱۶٪	۱۵٪	۱۴٪
-۱۵٪	۲۷٪	۲۵٪	۲۳٪	۲۲٪	۲۰٪	۱۹٪	۱۸٪	۱۷٪	۱۵٪
-۱۰٪	۲۹٪	۲۷٪	۲۵٪	۲۳٪	۲۲٪	۲۱٪	۱۹٪	۱۸٪	۱۷٪
-۵٪	۳۱٪	۲۹٪	۲۷٪	۲۵٪	۲۴٪	۲۲٪	۲۱٪	۲۰٪	۱۸٪
۰٪	۳۳٪	۳۱٪	۲۹٪	۲۷٪	۲۵٪	۲۴٪	۲۲٪	۲۱٪	۲۰٪
۵٪	۳۵٪	۳۳٪	۳۰٪	۲۹٪	۲۷٪	۲۵٪	۲۴٪	۲۲٪	۲۱٪
۱۰٪	۳۷٪	۳۵٪	۳۲٪	۳۰٪	۲۸٪	۲۷٪	۲۵٪	۲۴٪	۲۲٪
۱۵٪	۳۹٪	۳۶٪	۳۴٪	۳۲٪	۳۰٪	۲۸٪	۲۷٪	۲۵٪	۲۴٪
۲۰٪	۴۱٪	۳۸٪	۳۶٪	۳۴٪	۳۲٪	۳۰٪	۲۸٪	۲۷٪	۲۵٪

مطالعات مشاور

نمودار ۳- تحلیل حساسیت ۳ بعدی

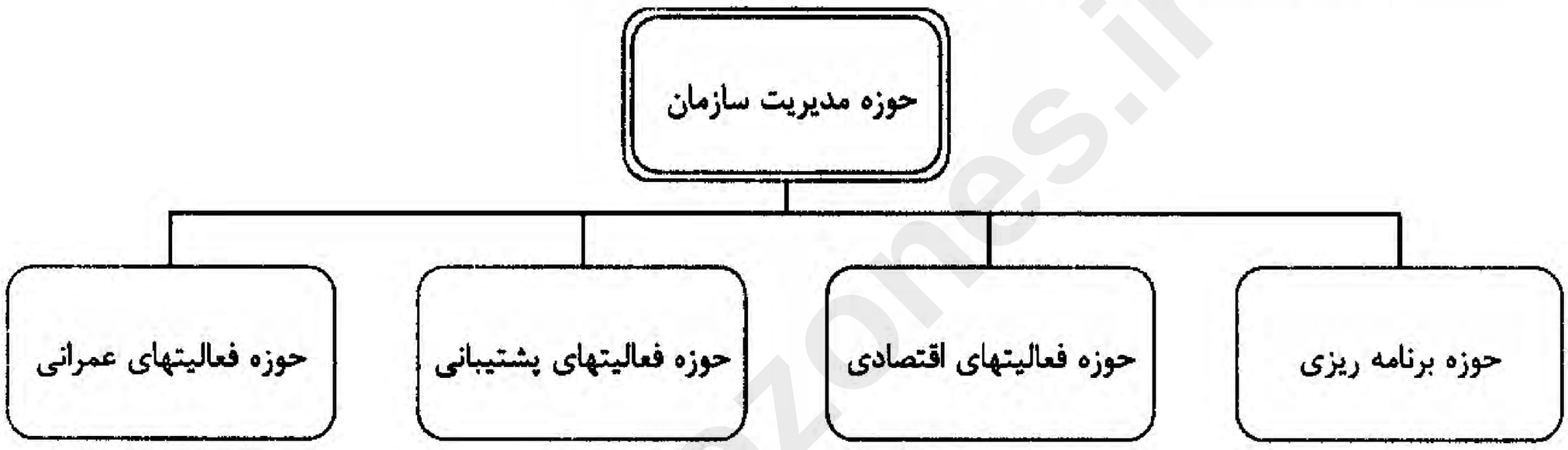
دفتر هیئت دولت

۱۱)آثار جانبی (آثار خارجی و القایی مثبت) منطقه ویژه اقتصادی مهران

از آثار مثبت اثرگذار در منطقه به واسطه شکل‌گیری مناطق ویژه اقتصادی می‌توان موارد زیر را نام برد:

- توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال پایدار؛
- جلوگیری از فرار سرمایه و تقویت توانمندی‌های بومی؛
- توجه و تمرکز بیشتر بر صنایع و منابع مغفول در منطقه؛
- جلوگیری از مهاجرت و ایجاد مهاجرپذیری در مناطق کمتر توسعه یافته؛
- ایجاد حفظ و توسعه مزیت‌های رقابتی محدوده.

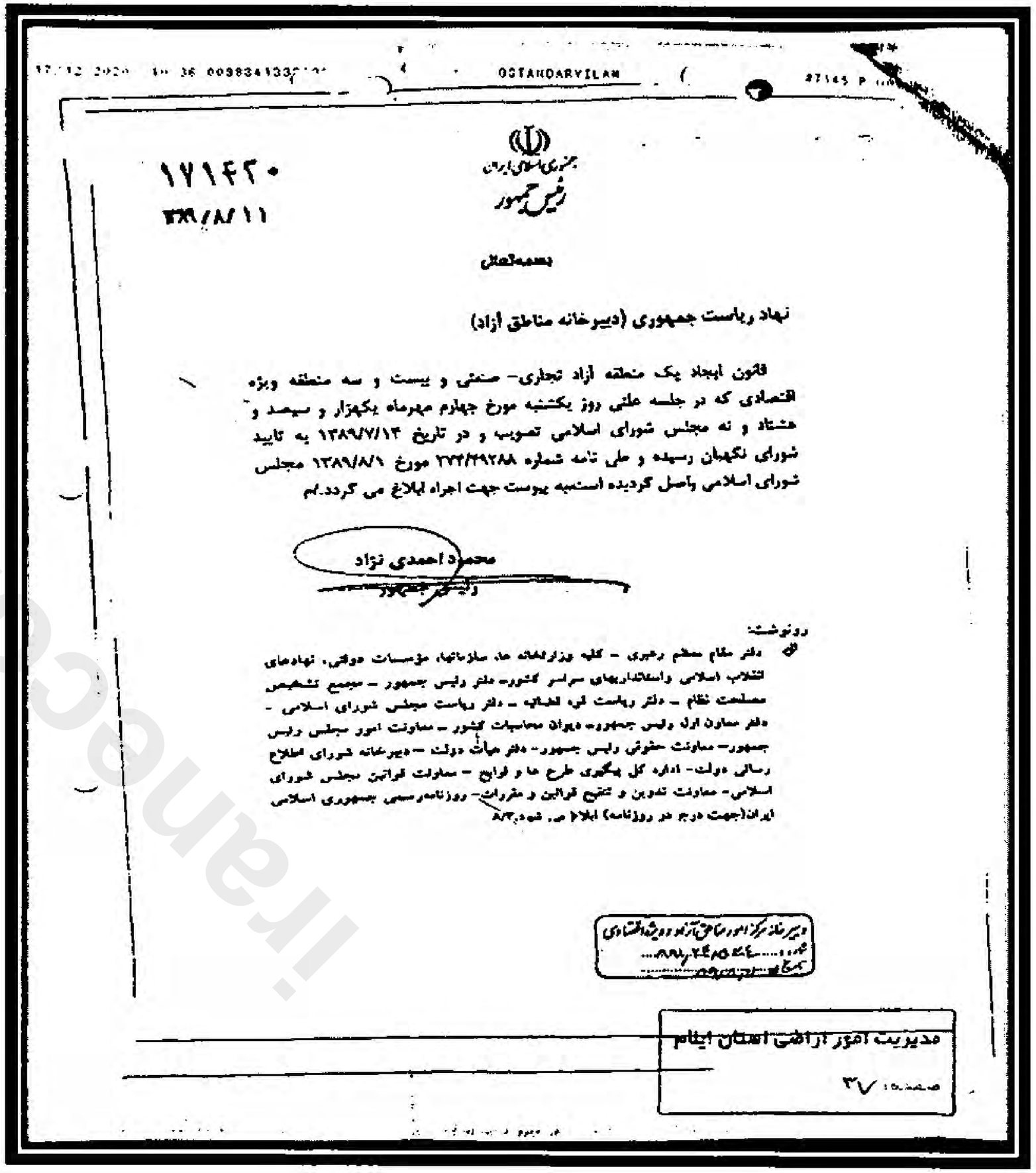
❖ مدیریت و ساختارسازمانی پیشنهادی منطقه ویژه اقتصادی مهران

نمودار ٤- حوزه مدیریت سازمان توسعه منطقه اقتصادی مهران

مطالعات مشاور

دفتر هیئت دولت

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

۱۷۱۴۲۰
۱۳۸۹/۸/۱۱

بسمه‌تعالی

نهاد ریاست جمهوری (دبیرخانه مناطق آزاد)

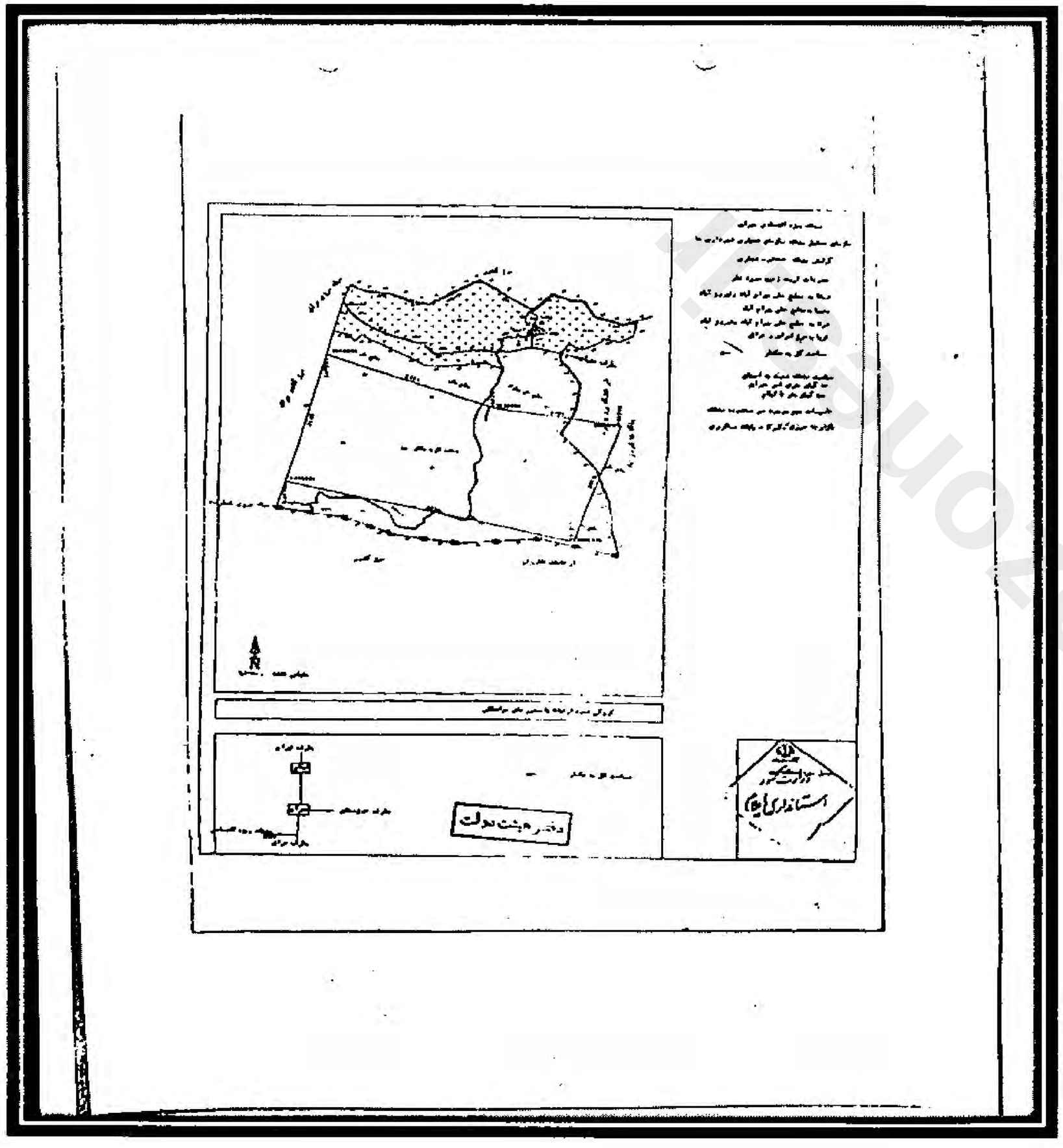
قانون ایجاد یک منطقه آزاد تجاری- صنعتی و پیست و سه منطقه ویژه اقتصادی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ چهارم مهرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۷/۱۴ به تایید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۷۲/۲۹۲۸۸ مورخ ۱۳۸۹/۸/۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده استنمبه پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد./م

محمود احمدی نژاد
رئیس جمهور

رونوشت:
دفتر مقام معظم رهبری - کلیه وزارتخانه ها، سازمانها، مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی واستانداریهای سراسر کشور- دفتر رئیس جمهور - مجمع تشخیص مصلحت نظام - دفتر ریاست قوه قضائیه - دفتر ریاست مجلس شورای اسلامی - دفتر معاون اول رئیس جمهور- دیوان محاسبات کشور - معاونت امور مجلس رئیس جمهور- معاونت حقوقی رئیس جمهور- دفتر هیات دولت - دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت- اداره کل پیگیری طرح ها و لوایح - معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی- معاونت تدوین و تنقیح قوانین و مقررات- روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران(جهت درج در روزنامه) ابلاغ می شود./۸/۳

دبیرخانه مرکز امور مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

مدیریت امور اراضی استان ایلام
صفحه: ۳۷

دفتر هیئت دولت

۲۲۴۷۰ ت/۲۶۵۱۹ ن
شماره .....
تاریخ ۱۳۸۰/۲۲/۰۶

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصمیم نمایندگان ویژه رییس جمهور
موضوع اصل ۱۲۷ قانون اساسی

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

نهاد ریاست جمهوری

تصمیم نمایندگان ویژه رییس جمهور در شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی در جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۹ که به استناد اصل یکصد و بیست و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویب نامه شماره ۲۴۵۰۵/ت۱۵۹۱۷۵ هـ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰ اتخاذ شده است به شرح زیر برای اجرا ابلاغ می شود:

سازمان مسئول مصوبات و سهم وظایف سه [illegible] ویژه اقتصادی [illegible] جزایر [illegible] بندر امام خمینی [illegible] بندعباس و کلاهدار به شرح [illegible] تعیین می شود.

معصومه ابتکار وحیدی
معاون اول رییس جمهور

رونوشت به دفتر رییس جمهور، دفتر معاون اول رییس جمهور، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، معاونت حقوقی رییس جمهور، دیوان محاسبات کشور، کلیه وزارتخانه ها، مرکز امور مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

دبیرخانه مرکز امور مناطق آزاد و ویژه ...
شماره ۱۳۸۰/۱۲/۲۴ ر ۱۰۹۰
تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۷

ردیف	نام منطقه	استان	شهرستان	سازمان مسئول	نوع مالکیت سازمان مسئول	موضوع فعالیت	مساحت (هکتار)
۱	منطقه ویژه اقتصادی بوشهر	خراسان رضوی	تربت	شرکت نیست و صنعتی بوشهر	غیر دولتی	تولید و تجارت	۵۸۰
۲	منطقه ویژه اقتصادی پارسیان	کرمان	پارسیان	شرکت گروه صنعتی پارسیان سی گرمان	غیر دولتی	صنایع پتی سی آلومینیوم تولید و صنایع تولیدی گناوه‌ای	۱۰۰۰
۳	منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر	سیستان و بلوچستان	چابهار	شرکت سرمایه گذاری سیمرغ هلدینگ سازمان توسعه	غیر دولتی	صنایع تبدیلی و تجارت	۲۲۰۰
۴	منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره)	خوزستان	بندر امام خمینی	سازمان بنادر و دریانوردی	دولتی	صادرات و ترانزیت	۱۰۰۲
۵	منطقه ویژه اقتصادی بندر نوشهر	مازندران	بندر نوشهر	سازمان بنادر و مرتبط با آن	دولتی	صادرات و ترانزیت	۵
۶	منطقه ویژه اقتصادی شهر کرد	چهارمحال و بختیاری	شهر کرد	سازمان صنعتی شهرستان شهر کرد و [illegible]	غیر دولتی	صنایع تبدیلی و بسته بندی	۲۲۵
۷	منطقه ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب	کرمانشاه	اسلام آباد غرب	سازمان عمرانی شهرستان اسلام آباد غرب	غیر دولتی	تجاری - صنعتی	۵۰۰
۸	منطقه ویژه اقتصادی مهران	ایلام	مهران	سازمان عمرانی شهرستان مهران	غیر دولتی	تجاری - صنعتی	۸۰۰
۹	منطقه ویژه اقتصادی سلفچی	آذربایجان غربی	سلماس	شرکت شهرکهای صنعتی استان آذربایجان غربی	غیر دولتی	صنایع تبدیلی و بسته بندی	۱۰۰۰
۱۰	منطقه ویژه اقتصادی ارک	گلستان	آق قلعه	شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان	دولتی	تجاری - صنعتی	۱۰۰۰
۱۱	منطقه ویژه اقتصادی خاش	سیستان	خاش	شرکت شهرکهای صنعتی استان سیستان	دولتی	تجاری - صنعتی	۱۰۰۰
۱۲	منطقه ویژه اقتصادی سیستان	سیستان	سیستان	شرکت شهرکهای صنعتی استان سیستان	دولتی	تجاری - صنعتی	۱۰۰۰
۱۳	منطقه ویژه اقتصادی آبپخ	فارس	آبپخ	سازمان نیست و توسعه سیستان و صنایع مستر نوز جهرم	دولتی	تجاری - صنعتی	۵۰۰

دفتر هیئت دولت

دفتر هیئت دولت

تصویب‌نامه هیات وزیران در خصوص تعیین سازمان مسئول منطقه ویژه اقتصادی مهران

جمهوری اسلامی ایران

صورتجلسه تخصیص اراضی

پاسخ استعلام از سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام در خصوص واگذاری اراضی مربوط به منطقه ویژه اقتصادی مهران

ریاست جمهوری

سازمان حفاظت محیط زیست

اداره کل حفاظت محیط زیست استان ایلام

جناب آقای مهندس جمالوندی

مدیر عامل محترم سازمان همیاری شهرداریهای ایلام

موضوع : موافقت اجدات طرح منطقه ویژه اقتصادی مهران

مجوز موافقت سازمان محیط زیست در خصوص منطقه ویژه اقتصادی مهران

شرکت گاز استان ایلام
(سهامی خاص)

جناب آقای مهندس طاوس فرزاد
مدیر عامل محترم شرکت منطقه ویژه اقتصادی آلیه ساز صنعت مهران
موضوع: تامین گاز طبیعی

با سلام

احتراماً بازگشت به نامه شماره ۸۱ - ۹۲/۱/۱ مورخ ۹۲/۱۰/۱ در خصوص تامین گاز طبیعی تک واحد تولیدی در منطقه ویژه مهران به استحضار می‌رساند مطابق مورخه مورخ ۹۲/۱۰/۶۵ این شرکت تعهد به تامین گاز به مقدار ۲۰۰۰۰ m³/h و تحویل آن در محل ورودی منطقه قدام خواهد نمود و همانند شهرکهای صنعتی اجرای شبکه گازرسانی داخلی توسط متقاضی انجام و بهره برداری آن به شرکت گاز استان ایلام واگذار خواهد شد.

پاسخ استعلام از شرکت گاز استان ایلام در خصوص تامین گاز برای منطقه ویژه اقتصادی مهران

بسمه تعالی
وزارت نیرو
شرکت مدیریت منابع آب ایران
شرکت آب منطقه ای ایلام

تاریخ: ۸۹/۱۱/۲۰
شماره: ۲۱/۱۰۰۹۰
پیوست:

جناب آقای کریمی
مدیرعامل محترم سازمان همیاری شهرداریهای استان ایلام
با سلام

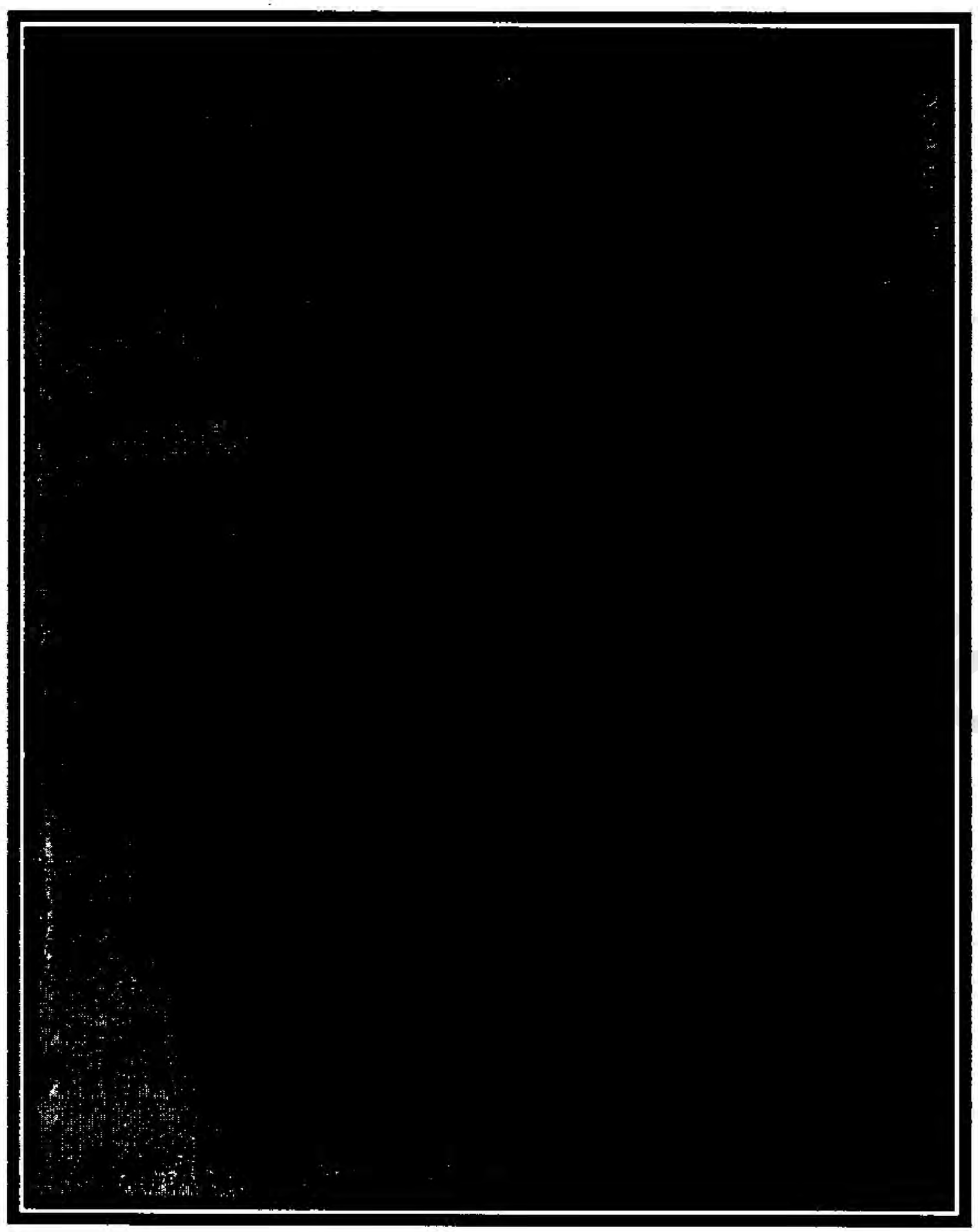
احتراماً بازگشت نامه شماره ۵۱۶۶/۱ مورخ ۸۹/۱۱/۲۰ در خصوص منطقه ویژه اقتصادی مهران به استحضارمی رساند آب مورد نیاز طرح مذکور همیران ۱۰ لیتردرثانیه ازطریق حفر یک حلقه چاه عمیق گمانه درصورت آبدهی مناسب قابل تأمین خواهدبودوجهت مصارف صنعتی وفضای سبز همیران ۴۷ لیتردرثانیه ازرودخانه گاوی قابل تأمین می باشد لذا جهت تکمیل پرونده وصدورپروانه بهره برداری مشترک موردنظر به تأمین شرکت زائد فرمایند./ش.م

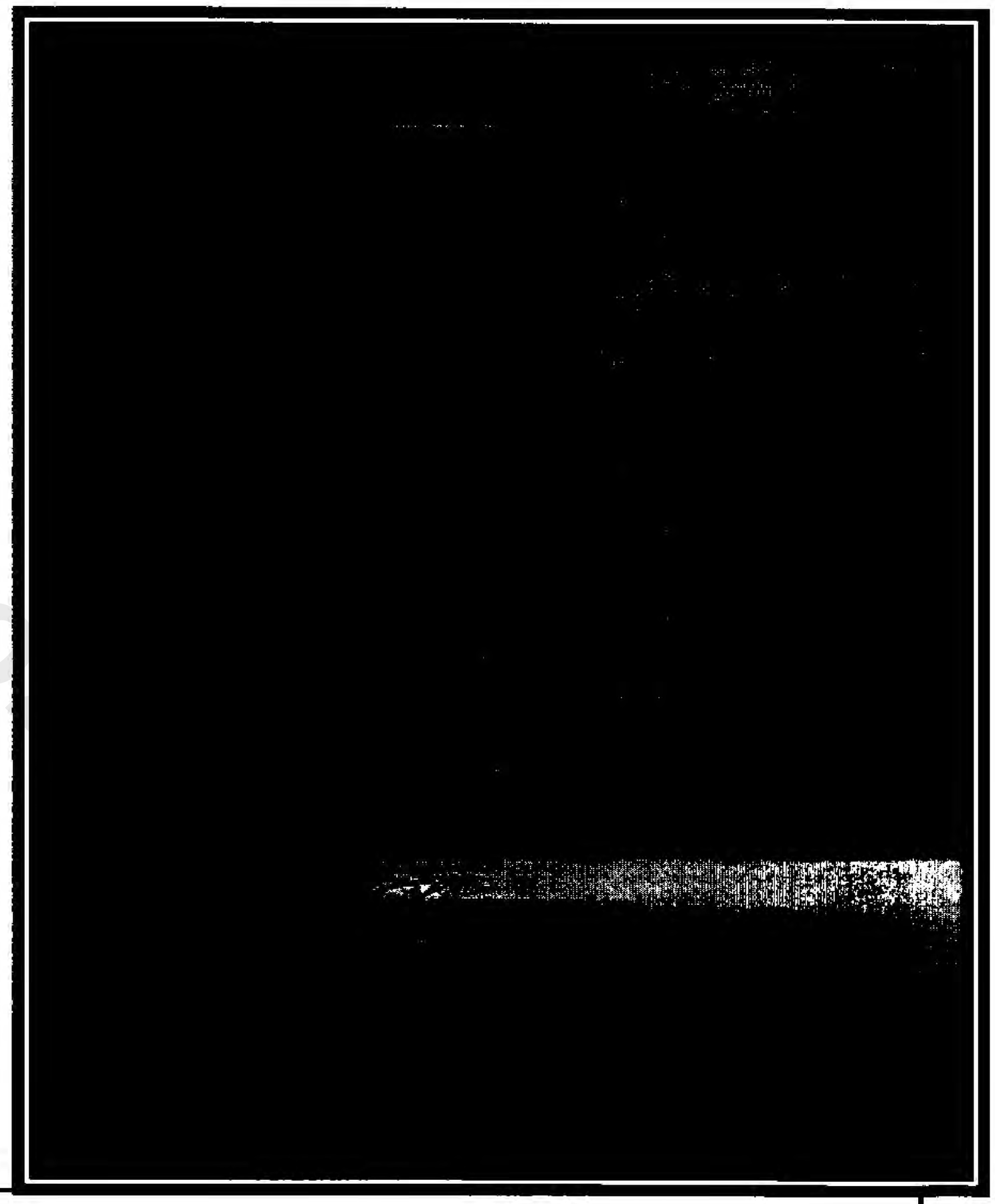
محمدباقر کبیری
رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل

مدیریت امور اراضی استان ایلام
صفحه: ۵۲

پاسخ استعلام از شرکت سهامی آب منطقه‌ای ایلام در خصوص تامین آب منطقه ویژه اقتصادی

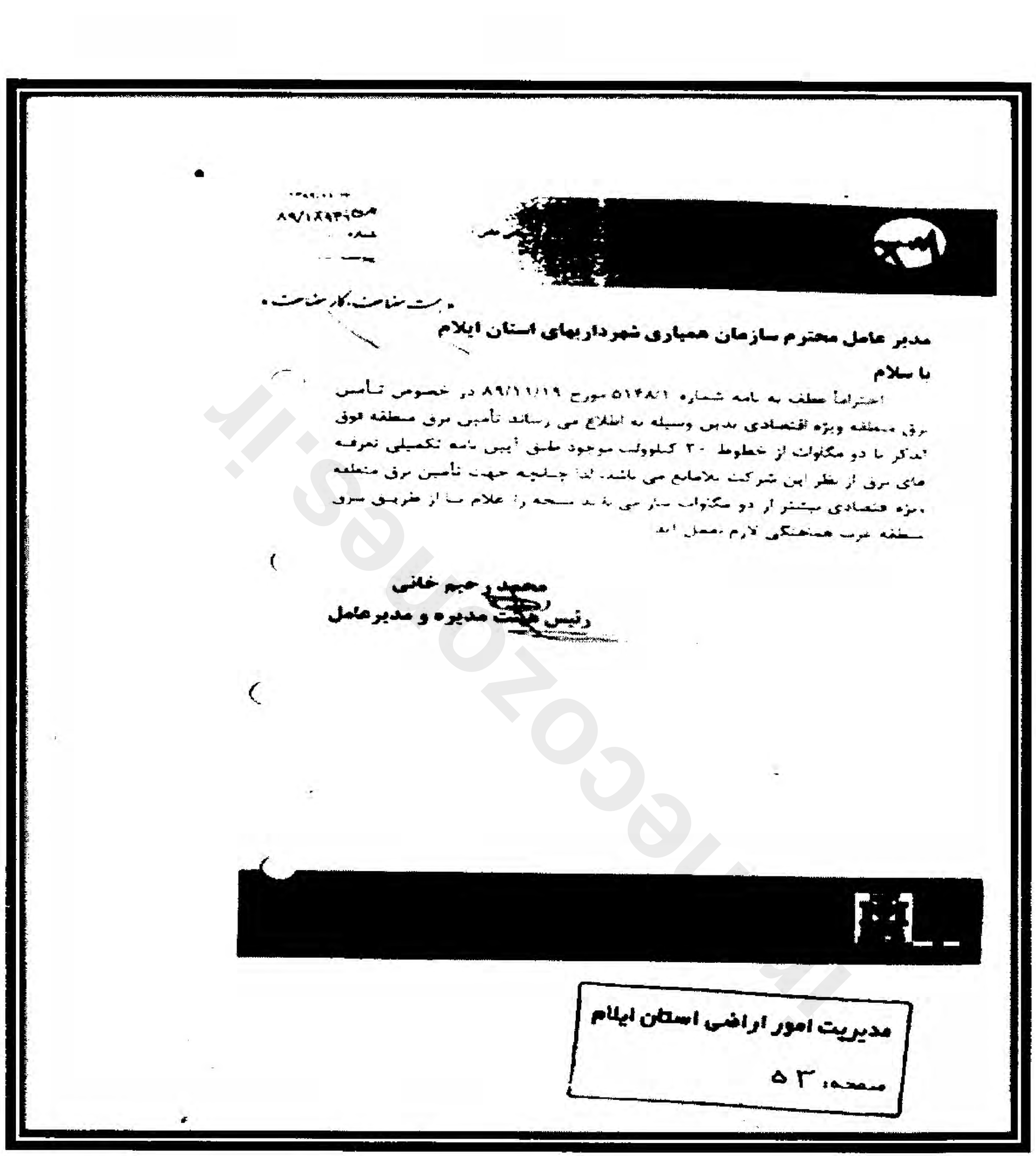
دفتر هیئت دولت

پاسخ استعلام از شرکت سهامي آب منطقه‌اي ايلام در خصوص حرائم مربوط به مسيل هاي منطقه ويژه اقتصادي مهران

دفتر هیئت دولت

مدیر عامل محترم سازمان همیاری شهرداریهای استان ایلام

با سلام

احتراماً عطف به نامه شماره ۵۱۴۸/۱ مورخ ۸۹/۱۱/۱۹ در خصوص تامین برق منطقه ویژه اقتصادی بدین وسیله به اطلاع می رساند تامین برق منطقه فوق الذکر با دو مگاوات از خطوط ۲۰ کیلوولت موجود طبق آیین نامه تکمیلی تعرفه های برق از نظر این شرکت بلامانع می باشد. لذا چنانچه جهت تامین برق منطقه ویژه اقتصادی بیشتر از دو مگاوات نیاز می باشد نسخه را اعلام تا از طریق برق منطقه غرب هماهنگی لازم بعمل آید.

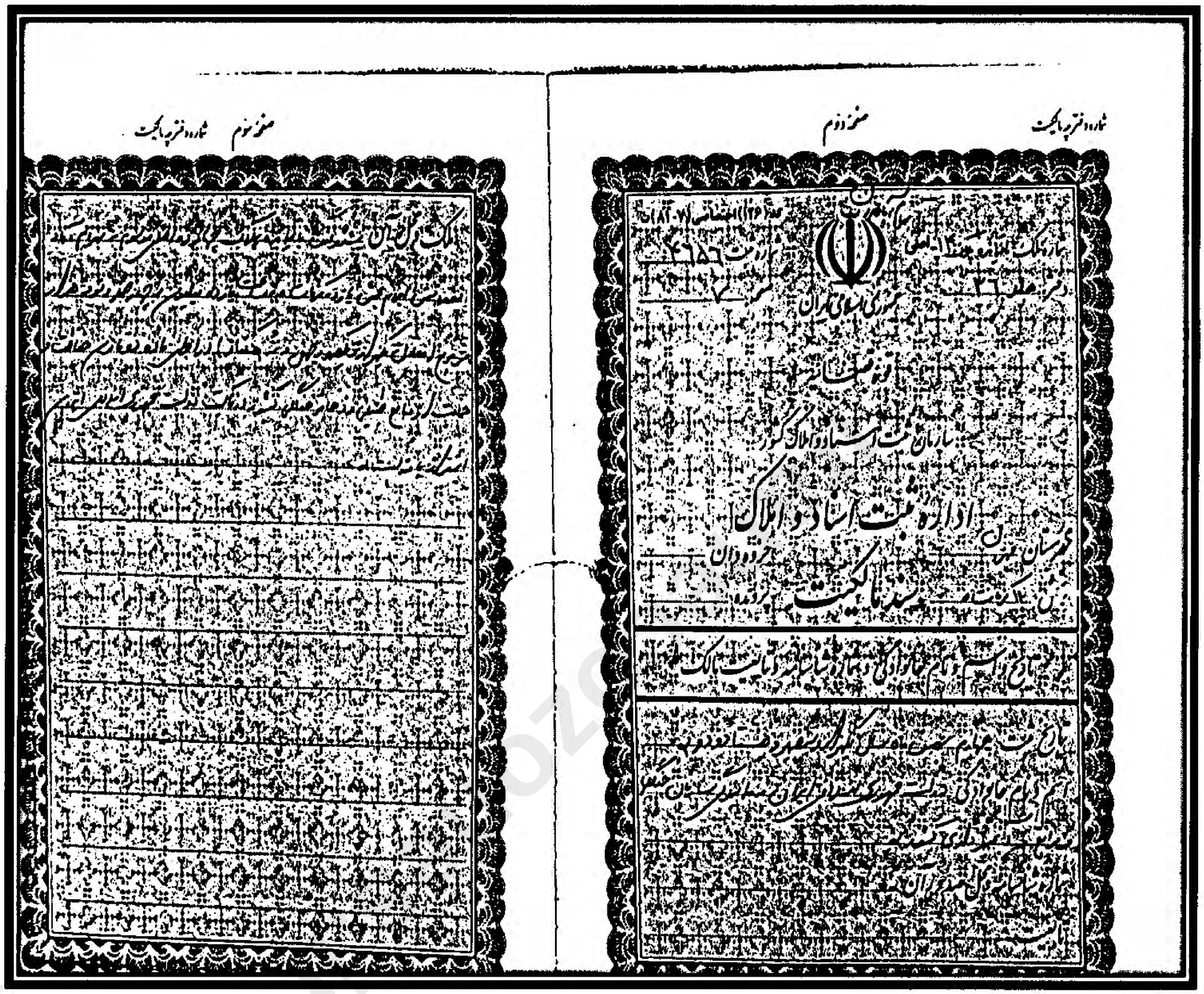
محمد رحیم خانی
رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل

مدیریت امور اراضی استان ایلام
صفحه: ۵۳

۵۱

پاسخ استعلام از شرکت برق (منطقه ایلام) در خصوص تامین برق منطقه ویژه اقتصادی مهران

دفتر هیئت دولت

صفحه دوم
شماره دفتر پایگاه
جمهوری اسلامی ایران
اداره ثبت اسناد و املاک
سند مالکیت
صفحه سوم
شماره دفتر پایگاه